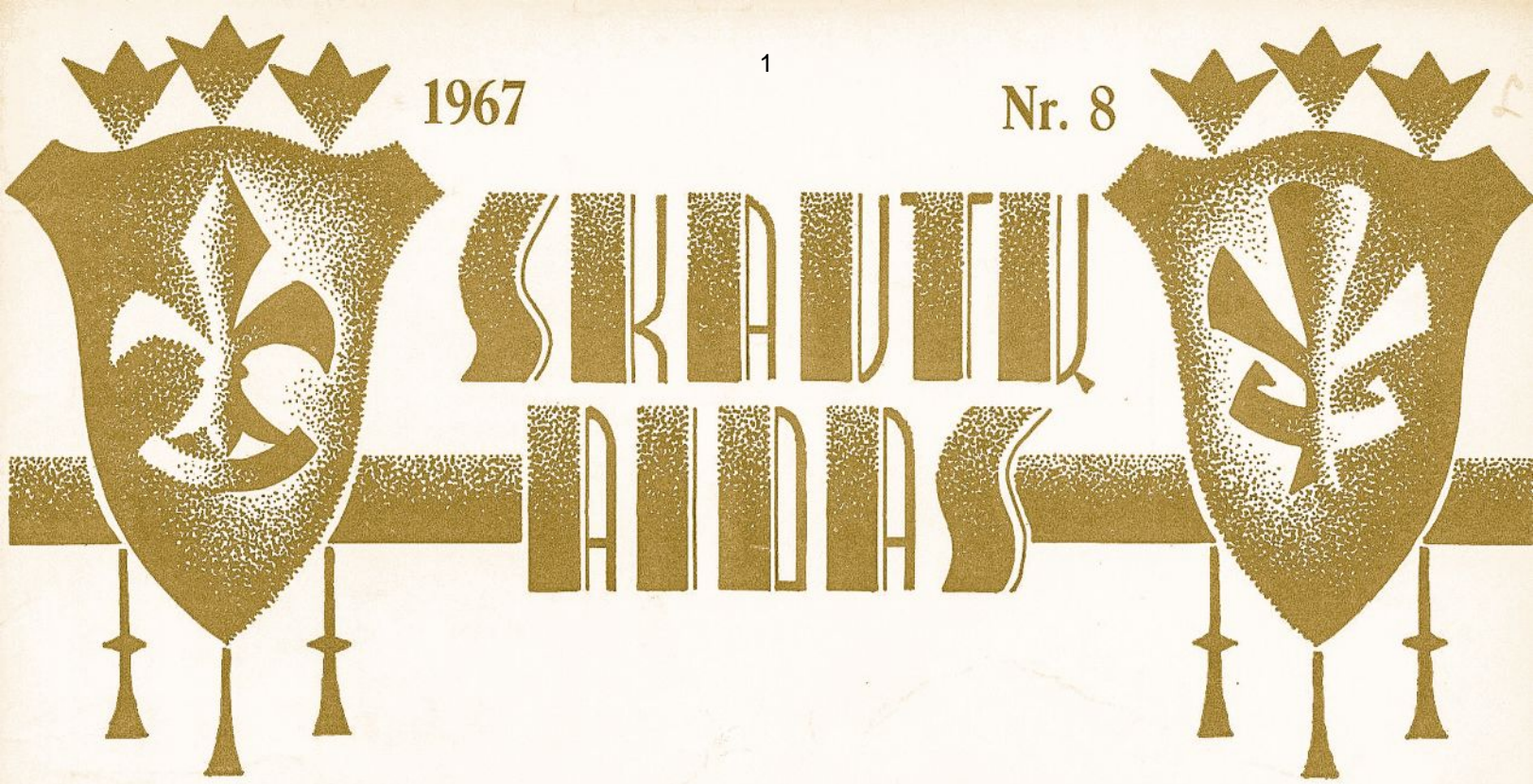

1967

1

Nr. 8

• **SKAUTŲ AIDAS** — THE SCOUTS' ECHO, a Lithuanian youth magazine, published monthly except July and August by The Lithuanian Scouts Association, Not For Profit Illinois Corporation. • Subscription \$4.00 yearly, \$2.50 half-yearly, single copy 50¢. • Address: SKAUTŲ AIDAS, P. O. Box 222, Thompson, Connecticut 06277. • Office of Publication Immaculata Press, R. F. D. 2, Putnam, Conn. 06260. • Editor in Chief and Managing Editor: Antanas Saulaitis, Old Colonial Road, Oakville, Connecticut 06779. • Second class postage paid at Thompson, Connecticut 06277.

Isteigtas 1923. III. 15 Šiauliuose, Lietuvoje. Lietuvių skautų ir skaučių laikraštis. Oficialus Lietuvių Skautų Sąjungos organas. Leidžia: LSS Tarybos Pirmija.

- Prenumerata: metams — \$4.00, pusei metų — \$2.50; paskiras nr. — 50¢
- Adresas: Skautų Aidas, P. O. Box 222, Thompson, Conn., 06277, USA.
- Vyriausias redaktorius:
v. s. **Antanas Saulaitis**, Old Colonial Road, Oakville, Conn., 06779, USA.
- Redakcinė komisija:
v. s. kun. **Stasys Yla**, v. s. **Petras Molis**,
v. s. **Ona Saulaitienė**, s. **Stefa Subatienė**, v. s. **Adolfas Venclauskas**.
- Spausdina: **Immaculata Press**, R. F. D. 2, Putnam, Conn., 06260.

• Rankraščiai, nuotraukos, piešiniai ir k. medžiaga siunčiami vyr. redaktoriaus adresu. Rankraščiai taisomi bei trumpinami redakcijos nuožiūra. Nenaudota medžiaga nesaugoma; grąžinam, jei iš anksto to pageidauta.

REDAKCIJOS NARIAI KITUR:

Anglijoje: s. **J. Maslauskas**
Australijoje: v. s. **V. Neverauskas**
Chicagoje: s. **A. Namikienė**
Clevelande: s. **V. Bacevičius**
Los Angeles: s. **A. Pažiūrienė**
Toronte: v. s. **Č. Senkevičius**

Klausimai ir atsakymai

I

1. Koku būdu skiltininkai-ės laivunami per visus metus?
2. Kodėl negerai stovykloje miegoti su dieniniais drabužiais?
3. Kuo lapkričio mėnuo šiais metais ypatingas?

II

1. Rūta gėlė ir Rūta vardas. Skautės prisiega rūtelę ir dainuoja apie rūtelių darželį. Kodėl mums žodis rūta toks brangus?
2. Kokie būdavo Lietuvos ūkininkų rudens darbai?
3. Dainose dažnai minimas ne arklys, o žirgas. Ką žinai apie žirgus iš Lietuvos istorijos ir šiaip lietuvių gyvenimo praeityje?

ATSAKYMAI

I

1. 1933 m. įvyko IV pasaulinė džiamborė Vengrijoje, ir lordas ir

Viršelio 1 psl.:

Užsiėmimai Bostono skautų stovykloje.
s. Č. Kiliulio ntr.

lady Baden-Powelliai, Anglijos skautų vadovų-ių lydimi, atsilankė skautų-čių stovykloje Palangoje.

2. Lietuvos skautų sąjunga turėjo tris Sefus: I. **Dr. J. Alekna**, II. Lietuvos Prezidentą **Aleksandrą Stulginskį**, III. Lietuvos Prezidentą **Antaną Smetoną**. (Sk. A., 1967 vasario mėn.).

3. Reikia puodą iš lauko ištepti milu.

II

1. **Gražinos** vardas mums brangus, nors jis nėra paveldėtas iš senovės, bet yra grynai literatūrinės kilmės: tą vardą sugalvojo **Adomas Mickevičius** savo poema (išspausdintai 1823) apie narsiąją Naugarduko kunigaikštienę, kuri, begelbėdama su kryžiuočiais prieš Vytautą susidėjusio savo vyro garbę, vyro šarvais apsirengusi, su kariuomene išėina prieš kryžiuočius ir kovoje žūva. (Lietuvių enciklopedija; Skautybė lietuvaitei, psl. 190).

2. **Akis** — regėjimo organas; nertinė tinklo skylė, mežginio kilpa; lede prakirsta skylė; bičių korių skylutė medui dėti; daigo pumpurėlis.

* Žiopsojai, padarei klaidą — reiks mokėti.

* Per daug saldžiai kalbas žmogus dažnai nenuoširdus, už akių kitaip kalba.

* Akys padeda stebėti, mokytis, šviestis. Išsimokslinę galėsi būti šviesus žmogus, gyventi šviesoje.

3. **Trakų** ežerai supa garsųjį **Trakų** miestą: ežeras **Galvė** turi 20 salų, vienoje jų yra **Vytauto** pilis; tai yra į šiaurę nuo miesto; iš vakarų yra **Totorių**, o iš rytų **Lukos**, arba **Bernardinų**, ežeras. Su **Galvės** ežeru jungiasi **Skaistis** rytuose, o vakaruose yra gretimas **Akmenos** ežeras.

Visos šios vietos istoriniai svarbios ir labai įdomios.

Pradėsime Skautų Aido 1968 metų vaju

1968 metais SKAUTŲ AIDO išeis 10 nr.

Su juo priedu, kaip ir ligi šiol, eis SKAUTYBĖ.

Metinė prenumerata \$4.00.

Nuo NM laikraštis bus siuntinėjamas, kaip ir dabar, tik užsisakiusiems.

Užsisakyti per vienetus, pvz., mokant nario mokesį, arba per platintojus vietovėse.

Sukaktuvinius metus pradėdant:

Sesės ir Broliai!

Lietuvos skautybės sąjūdžio gimimo dieną — lapkričio 1 — pradėdame seniai laukiamus **SUKAKTUVINIUS METUS**.

1968 metais sueina 50 metų, kai:

— 1918 vasario 16 d. Vilniuje Lietuvos Taryba paskelbė Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo aktą ir

— 1918 lapkričio 1 d. taip pat Vilniuje įsisteigė pirmasis Lietuvos skautų ir skaučių būrelis.

Abejos sukaktys mums labai svarbios. Todėl tas aukštinis jubiliejus mūsų turi būti labai rūpestingai išgyventas, kad būtumėm

dar tvirtesni lietuviai ir
dar tobulesni skautai bei skautės.

Mes visi, visa didžioji mūsų Sąjunga, ryžtamės sukaktuviniu laikotarpiu, 1967. XI. 1 — 1968. XI. 1, darbams ir užsiėmimams, kurie būtų verti jubiliejinio didingumo.

Sąjungos mastu Sukaktuviniaisiais metais, juos pradėję šia — lapkričio 1 d. — **pradine sueiga**, dar bendrai pasireikšime

— **Tėvynės sueiga** (1968 vasario 16 d. proga);

— **V-ąja Tautine Stovykla** (pagrindine visiems ir kai kuriuose rajonuose papildomomis);

— **Sukaktuvine sueiga** (apie 1968 lapkričio 1 d., tuos įtemptos veiklos metus užbaigiant).

Sukaktuviniai metai nėra vien švenčių ir iškilmių metai; jie iš viso yra geros veiklos ir visokio **pasitobulinimo** metai visiems ir visoms mūsų sąjūdyje.

Negalime ir nenorime didžiųjų sukaktių minėti vieni: kviečiame visus ir visas, kuriems tie dalykai taip pat brangūs, jungtis į mūsų tarpą drauge dirbti, drauge minėti ir drauge švęsti, kad iš to būtų: ko daugiausia naudos

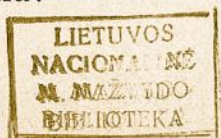
**Tėvynei Lietuvai,
lietuvių tautai,
mūsų jaunimui,
savajam skautybės sąjūdžiui,**

ir džiaugsmo mums visiems!

Kiekviena ir kiekvienas mūsų esame reikalingi. Todėl junkimės veikliai **patys pasitobulinti, savo artimuosius nuteikti ir tvarkingai stiprinti lietuviškojo skautavimo gyvenimą visur.**

Į mielą darbą, Sesės ir Broliai!
Budžiu!

v. s. A. Saulaitis,
LSS Tarybos Pirmininkas

“Atgimė tėvynė, gimėme ir mes”,

taip dainuojam, taip žygiuojam ir dabar, 1967 metais, Rako stovyklavietėje, Kanados miškuose ir kituose pasaulio kraštuose.

Kokia garbė mums būti lietuviais! Mes esame vaikai tos gražios, kilnios ir kadaise galingos šalies.

Bet, sesės, broliai, pažvelgę į savo skautų organizacijos istoriją, matome, kad turime dar daugiau kuo didžiulotis: mūsų vadovai, gal patys mūsų tėvai ir jų tėvai, kurdami naują skautišką šeimą Lietuvoje, Jos vardu aukojo savo Tėvynei visas savo jėgas, veiksmus ir net gyvybes!

Žinome, kaip narsiai Skautų Brolijos vyriausias skautininkas pulkininkas Sarauskas žuvo. Žinome, kaip skautiškoji dvasia gairino ir stiprino vėl išlaisvintą valstybę.

Augome, užaugome, klestėjome kartu.

Bet laikai užėjo — kaip kentėjome! — ir pagaliau reikėjo su tėvyne atsiskirti.

Lietuviai skautai tad buvo išblaškyti po platuji pasauli. Nors ir tremtyje, jie sugebėjo atstatyti mūsų organizaciją ir tęsti skautišką auklėjimą. Tėvynės meilė vėl degė naujos kartos širdyse.

Štai, broliai, sesės, dabartis. Lietuva toli, o mes čia...

Bet vis vien, svarbiausia prasme, mes neišskiriami. Mes esame jos atstovai, dirbame Jai ir ruošiamės ateityje vesti jaunesniuosius Jos pažinimo keliu.

Nežuvus Lietuva, nežuvusi Jos skautiška dvasia. “**METAI IŠAUGINO SKAUTIŠKAS EILES**”, toliau skamba daina, ir jei dėsime visas pastangas, visą meilę, dar ilgai, ilgai ji skambės!

Skautė Diana Gelaziūtė
Aušros Vartų tuntas, Čikaga.

*

Sesės Dianos Gelaziūtės rašinys skaitytas vedamuoju žodžiu, kai Pradinė sueiga buvo pravesta LSS vadovų ir vadovių lavinimo stovykloje šią vasarą Rako stovyklavietėje.

Red.

SKAUTAI VYČIAI

VYČIŲ SĄSKRYDŽIAI VASARĄ ŠVEICARIJOJE

Kanderstego kaime, Alpių slėnyje šalia sraunios kalnų upės, yra skautų vyčių stovyklavietė, kurioje kas vasarą vieną mėnesį stovyklauja skautai vyčiai iš viso pasaulio.

Didieji vyčių sąskrydžiai, vadinami Moot, įvyksta kas 10 metų, bet Micromoot — mažoji džiamborė — Kanderstego po 1959 nepaprastai pasisėkusio bandymo, įvyksta kasmet.

Skautams vyčiams visame pasaulyje pranešama apie sąskrydžio laiką. Norintiems dalyvauti siunčiamos anketos, kuriose tarp kitako klausama, kuo vytis labiausiai domisi. Iš gautų žinių sudaroma stovyklos dienotvarkė.

Atvykusiais pasivadavodami rūpinasi vienas šveicarų vadovas su 7 ar 8 padėjėjais. Per mėnesį per Kanderstego stovyklą pereina maždaug 300 vyrų, po 30-40 iš karto. Paprastai svečiai palieka 7-10 dienų, bet galima išbūti ir visą mėnesį.

Prieš porą metų stovyklavo vyčių iš 13 valstybių: Anglijos, Australijos, Belgijos, Danijos, Italijos, Šiaurės Amerikos, Liechtenšteino, Olandijos, Prancūzijos, Škotijos, Šveicarijos, Tunisijos ir Vokietijos.

Kiekvienas vytis turi atsigabenti visas stovyklauti priemones, nes gyvena palapinėje ir pats verdasi valgyti. Dažnai du vyčiai dalinasi palapine, darbais ir pergyvenimais.

Kadangi visi stovyklautojai virš 16 metų, jie gali rinktis, ar jie iškylaus po gražias apylinkes, ar moudysis šaltame kalnų ežere arba šildomajame kaimo baseine.

Laiptoti į kalnus moko prityrę žinovai; tai ypatingai įdomu tiems, kurie atvyksta iš lygumų.

Lankoma taip pat ir elektros jėgainė, ir kiekvienas ekskursijos dalyvis turi aprašyti savo išpūdžius. Tuo pabrėžiama, kad vyčiai visuomet bando ką nors naują išmokti.

Mokestis tik 12¢ per dieną, todėl kiekvienas stovyklautojas įsi-

Budėkime šią dieną, nes ji pats realiausias mūsų gyvenimas.

Vakarykštė diena jau panaši į sapną, o rytojus dar ateities vizija. Bet ši diena, narsiai ir kilniai išgyventa, priduoja vakarykščiam sapnui laimės ir rytdienos vizijai vilties.

Todėl budėkime šiandieną ir išnaudokime mums duotas progas geram.

pareigoja kasdien 2 val. dirbti stovyklai, nes ji pati tvarkosi ir išsilaiko.

Kanderstego stovykloje seniau yra buvę skautų vyčių ir iš Nepriklausomos Lietuvos.

SESĖS IR BROLIAI AKADEMIKAI!

Prieš akis turime kažką didingą ir vienkartinį — tai Sukaktuviniai 1968-ji metai. Kviečiu jus visus šia proga iš naujo savo dvasioje atsišviežinti, skautiškiems darbams užsidegti ir išsijudinti iki pat šaknų, lyg žemę apversti reikėtų.

Garbingą Lietuvos ir lietuvių skautijos 50 metų sukaktį minėdami, kiekvienas savo apylinkėje suspindėkime lietuviškais ir skautiškais darbais. Sujunkime visus Akademikų Skaučių Draugovės arba Lietuvių Studentų Korporacijos "Vytis" pasižadėjimus davusius ir spalvas gavusius į Akademinio Skautų Sąjūdžio eiles ateinančių metų šventėms švęsti ir joms tinkamai pasiruošti. Prisiminkime, kad visi esame pasižadėję savo gyvenime vadovautis skautų ideologija ir siekti šių dviejų pagrindinių skautų akademikų tikslų:

1. *Tarnavimas lietuvių tautai ir*
2. *Pilnos asmenybės ugdymas.*

"Mūsų sąlygose geriausias tarnavimas lietuvių tautai yra rūpestingas savo asmenišką ir skautišką šeimą išlaikymas lietuviams, — tai žodžiai mūsų Garbės Nario a. a. prof. v. s. Stepono Kolupailos, pasakyti mums — akademikams skautams. Sukaktuviniais metais išgirskime savo širdyse mūsų šeimos narių pagalbos balsą.

Savo energija ir geru pavyzdžiu mes turime uždegti, sužadinti jaunesnius mūsų šeimos narius darbui, kad visa lietuviškoji skautiška šeima gyventų tuo pačiu Sukaktuvinių Metų entuziazmu.

Ad Meliorem!

Jūsų *Eugenijus Vilkas,*
Akademinio Skautų Sąjūdžio
Vadijos Pirmininkas

SKAUTISKŲ IDEALŲ SIERIJANT

Skautas paklusnus tėvams ir vyresniesiems

Septintas įstatas ypatingai svarbus tuo, kad jis jaunimui dažnai sunkus įvykdyti, o paklusnumas, ypač tėvams, labai reikalingas.

Šis įstatas sutampa su ketvirtuoju Dievo įsakymu: *Gerbk savo tėvą ir motiną.*

Tėvai turi didelį gyvenimo patyrimą; be to jie savo vaikus myli. Žinok, kad tėvai tau kartais todėl griežti, kadangi tu jiems labai rūpi. Jei tavo sveikata, gerovė, ateitis ir garbė jiems nerūpėtų, jie tave paleistų kaip gyvuliuką: pašertų, duotų pastogę, išpraustų pinigų į rankas, kad niekuo netrukdytum, ir tiek.

Šeima, namai yra mažas pasaulis, iš kurio subrendęs išėini į didelį pasaulį. Gavęs gerą auklėjimą namie, turi gerą pagrindą ateičiai: ne taip svarbu, kas tu būsi, kaip koks tu būsi! Tas didelis dalim pareis nuo to, ar pripratai prie prasmingos tvarkos, vidinės drausmės; ar išmokai padėti kitiems ir juos atjausti.

Taigi neįtarinėk tėvelių, kad jie tave tyčia varžo, tau ši tą draudžia arba šio to reikalauja, kadangi jie... senoviški, atsilikę ir tavęs nesupranta. Ramiai išklausęs jų patarimus arba įsakymus, pagalvok: gal jie turi pagrindo taip elgtis? Jei aš būčiau jų vietoj ir atsakingas už šeimą, gal ir aš reikalausčiau tvarkos, gerų papročių ir pagarbos?

Kai ypatingai sunku klausyti, išdėstyk tėveliams savo pažiūras, savo problemas: jie ne magikai ir be to labai užimti dienos darbais, todėl jie gali neatspėti arba neįsigilinti į tai, kas tavo galvoj ar širdy. Atsiverk.

Gyvename laisvajame pasaulyje — deja, daugybė žmonių, iš kurių mums labiausiai rūpi Lietuvos broliai ir sesės, negali tuo džiaugtis: jie pavergti. Bet laisvė pagrįsta tvarka, įstatymais, atsakomybe. Jei kiekvienas elgtųsi, kaip jam ateina į galvą, nebūtų laisvės, bet viešpatautų chaosas.

Įsivaizduok stovyklą. Visi suvažiavo, vyresnieji paskelbė dienotvarkę, planą, kurie visiems užtikina smagių išgyvenimų, skautiško patyrimo. Bet skautai nori būti "laisvi", daryti savo: kas ilsisi, kas valgo, išsitraukęs dešrą, kas lošia kortom, kas trypia įrangas, gadina įtaisymus, naikina gamtą, nes toks užėjo ūpas. Koks rezultatas? Gera nuotaika, broliškumas, skautiška pažanga? Ne: rezultatas išlervėjimas — paklausk tėvelių, ką tai reiškia — ginčai, piūtynės, gėda.

*

Sakoma: neišmokęs klausyti negali įsakinėti. Tą skaudžiai pajunta skiltininkas, kuris nenorėjo klausyti vyresniųjų skautuku būdamas, o dabar turi ant savo kailio patirti, kaip sunku dirbti su nevieninga skiltim.

Nėra žmogaus, kuris nieko neturi klausyti. Pakalbėk apie tai su savo vienetu.

Mandagumas ir drausmingumas priklauso prie ryškiausių tikro skauto ypatybių.

LSS vadovybės seniau suprojektuota Sukaktuvinių Metų pradinė sueiga, pirmoji iš visų, įvyko š. m. rugp. m. vadovų ir vadovių lavinimo stovykloje, kad jos dalyviai-ės būtų geriau pasiruošę dalyvauti savo vietovių tokiose sueigose. Nuotraukoje matomos vyr. skautės ir skautai vyčiai, suėję krauti simbolinių lauželių. V. s. G. Plačo ntr.

LSS-gos AUKSINĮ JUBILIEJŲ PRADEDANT

Auksinį jubiliejų švenčia atgimusi, po I-ojo Pasaulinio karo nepriklausomybę atgavusi, Jaunoji Lietuva.

Auksinį jubiliejų švenčia prieš 50 metų gimusi Lietuvių Skautų Sąjunga.

Nelemta tą dvigubą sukaktį švęsti savame krašte. Nebus lemta sukaktuviniais metais stovyklauti Lietuvos miškuose, kame jaunatviškas juokas, skambi daina, kartu su paslaptingu miško šlamesiu, medžių viršūnėmis plauktų toli toli. Aplankytų artoją, gilią vagą bevarantį, sesutę, žalią rūtą beravinčią.

Daug brolių ir sesių perėjo skautiškąją mokyklą. Joje grūdinosi, brendo, tobulėjo. Vienuose skautybė giliai įleido šaknis ir tvirtai įaugo, kituose neįstengė išbūjuoti. Gal kai kuriuose bepradedantį bujoti skautybės daigelį žvarbūs vėjai išrovė, ar jis pats sunyko, negavęs užtektinai švelnių ir šiltų spindulių. Pirmieji dirbo, dirba ir, tikiu, dirbs lietuviškojo skautiškojo jaunimo ugdymo darbą, antrieji pasuko kitu keliu. Daugelis tapo kitų lietuviškų organizacijų darbuotojais.

Šiais sukaktuviniais metais stenkis, sese, tapti tikra skaute. Būk tvirta, nepalaužiama, tauri lietuvaite. Didžiuokis, esanti senos ir garbingos tautos duktė.

Budėkime!

v. s. M. Jonikienė,
Vyriausioji Skautininkė.

Mielosios Vyresniosios Sesės, kai rašome ir skaitome apie septintąjį įstatą, mums, jaunimo tėvams arba vadovams, tuojau kyla klausimas, kaip pozityviai auklėti mums pavestuosius.

Dalykas labai komplikotas, bet svarbus. Atsiminkime, kaip dažnai įsikarščiaavusios ko nors reikalaujame, bet neturime ištvėrmės reikalą privesti prie galo; kaip dažnai savo jaunimui grąšiname bausmėmis, bet viskas lieka tik žodžiai, į kuriuos mūsų gudruoliai bematant pripranta nekreipti dėmesio; kaip vengiame energingai pasielti, bijodamos kovos; kaip dažnai kritikuojame, peikiame, smerkiame, neišklausę jaunimo!

Visa tai įvyksta, kadangi ir mes netobulos, dėl įvairių darbų ir įtempimų kiek pasimetusios ir nevisai tikros, ko mes iš viso siekiame. Taip ir atsitinka, kad neišnaudojame priemonių ir laiko jaunimui pastatyti į tvirtas kojas.

Kartais ir mūsų supratimas apie meilę vaikams kiek miglotas: duoti visišką laisvę atrodo didesnis meilės įrodymas už protingą drausminimą, įtakojimą.

LSS vadovų ir vadovių lavinimo stovykloje. Sukaktuvinių metų pradinės sueigos oficialioji dalis. Centre vadovių stovyklos viršininkė s. A. Namikienė ir vadovų stovyklos viršininkas s. A. Saulaitis, SJ. V. sl. G. Plačo ntr.

Kažkur išgirdusios, kad vaikystėje varžomas žmogus įgyja kažkokius kompleksus, pasitraukia-me iš mūšio lauko, tuo be galo skriausdamos mums pavestuosius, kurie širdyje ilgisi aiškių gairių, tvirtų, mylinčių rankų.

Vaikas vaikui, jaunuolis jaunuoliui nelygus. Kiekvieną tenka atskirai vesti, kiekvienam pripažinti teisę būti atskira asmenybe, bet yra dalykų, kurie visada bus naudingi gyvenant ir dirbant su jaunaisiais.

1. Jei tėvai rimtai žiūri į savo pašaukimą, vaikai tai jaučia ir paprastai atitinkamai elgiasi. Matydami tėvų bendradarbiavimą, jie lengviau prisiima įvairias pareigas namuose.

Laikydamosi išvien, šeima tvirtėja.

2. Užimkime jaunimą: mažiau reikės drausti. Iškelkime kiekvieno gerąsias ypatybes; nustokime nuolat ziržėjusios dėl kokio nors neesminio dalyko.

3. Laikykimės aukštų moralės principų, ir vaikai seks mūsų pavyzdžiu.

Jei meluojame dėl kelių centų apdedamo mokesčio krautuvėje; jei bandome apeiti susisiekimą taisykles, išsisukinėjame, kur aiškiai esame kalti; jei pasiimame kad ir menkniekį iš viešbučio "atminimui"; jei niekiname kitataučius, apkalbame kaimynus, pakertame vaikų tikėjimą moralinėm vertybėm.

4. Nors mums priklauso paskutinis žodis, remkimės savo autoritetu tik retais ir labai parinktais atvejais. Pasakę ne, laikykimės to švelniai, bet tvirtai.

5. Žadinkime ir palaikykime kūrybingumą.

Vaikai anksti pradeda viskuo domėtis, stebėti ir reikšti savo jausmus bei mintis. Duokime jiems medžiagos, knygų, progos gilintis į tai, kas jiems įdomu.

6. Svarbu įtikinti, kad nieko ne-

galima pasiekti be pastangų. Kepti karveliai niekam nesken-da į burną. Tenka dirbti ilgąs va-landas, pažinti vienišumo jausmą ir kovoti su nepasisekimais ir vi-sokiomis kliūtimis, bet verta stengtis.

7. Bendraukime su vaikais, nors rizikuotume būti kritikuojami, at-mesti tam tikra prasme. Klausy-kimės to, ką vaikai sako, kaip jie ką sako ir ko jie nesako.

Duokime vaikams išsikalbėti; likime ramūs, nesipiktinkime taip labai, kad jie visam laikui užsi-čiauptų: tai reikštų mūsų pralai-mėjimą. Būkime atviri jiems.

8. Atsakykime į klausimus pa-prastai, kantriai, negudravoda-mos. Nepraraskime humoro, nes geriausiose šeimose visko atsitin-ka.

9. Sveiki vaikai mėgsta moky-tis. Jei vaikas neapkenčia mo-kyklos arba tingi mokytis, kas nors negerai. Domėkimės vaikų mokslo programą, palaikykime, kai jie nusiminę, prilaikykime be-siblaškančius ir šalinkime kas juos blaško.

10. Pratinkime vaikus padėti namuose, naudotis įrankiais, siū-lyti savo pagalbą. Tvarykime namų piniginius reikalus taip, kad vaikai išmokytų ateity pro-tingai naudotis savo uždarbiu.

Pinigai nei blogi, nei geri; vis-kas pareina nuo to, kaip ir kam jie naudojami. Jie, tarp kitko, priemonė padėti kitiems.

11. Pratinkime vaikus prasmin-gai leisti laisvą laiką: užsiimti rankų darbais, sportu; tęsti moks-lus; puoselėti meniškąs gabu-mus; dalyvauti bendruomenėje; padėti pagalbos reikalingiems.

12. Atidarykime savo namus mūsų vaikų draugams. Turėkime kantrybės, ir gali pasirodyti, kad daug geriau pažinsime ir supra-sime savo jaunimą. Ieškok geru-mų; tik būtinu atveju įsikišk į draugų tarpą.

PIRMOJI SKAUČIŲ SKILTIS LIETUVOJE

Pirmoji skaučių skiltis įsikūrė Vilniuje 1918 m. lapkričio mėn. Skiltininke buvo M. Krygerytė. Vė-liau skiltis išaugo į BIRUTĖS dr-vę, kurios dr-ke buvo E. Palevičiūtė.

1919 m. pradžioje Kaune suorga-nizuota Karvelių skiltis. Skautės įėjo į mišrų skautų vieneta, kuriam vadovavo s.Vaitkus. Tais pačiais metais skautės isteigė BIRUTĖS dr-vę, kurios dr-ke buvo K. Am-brozaitė.

Panevėžyje skautės įsikūrė 1920 m.

1927 m. prie skautų štabo buvo isteigtas ir skaučių skyrius. Iki 1930 m. skaučių skaičius smarkiai augo ir tais pačiais metais Lietuvos skau-tės buvo pripažintos pasaulio skau-čių organizacijos narėmis.

Jos (1935 m.) sudarė Sesiarija, at-skirai nuo Brolijos, ir pradėjo sava-rankiškai veikti.

Nuo 1928 m. ėjo laikraštėlis VA-DOVĖ.

1933 m. Palangoje skautės ir skautus aplankė lordas ir lady Ba-den-Powelliai.

13. Nevenkime pakalbėti apie dvasinius dalykus. Jaunimas jais domisi. Jie stebi vyresniųjų dvasinį gyvenimą. Nuo jų nepaslėp-si, ar eini bažnyčion tik iš įprati-mo, ar tikėjimas yra tavo gyve-nimo dalis. Jaunime atsispindės vyresniųjų laikysena.

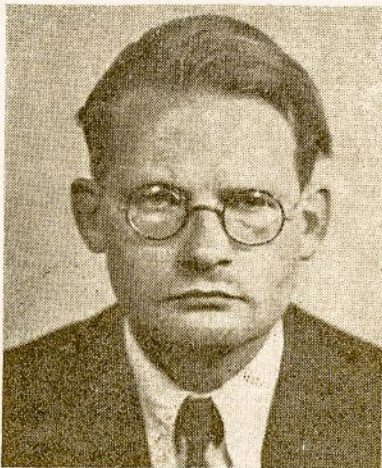
14. Įtikinkime jaunimą savo el-gesiu, kad kiekvienas lietuvis, kiekviena lietuvaitė turi misiją; kad svarbu priklausyti bendruo-menei ir prisidėti prie lietuviškų reikalų. Laikykime laisvės viziją pavergtiems kraštams prieš jų akis.

Padėkime jiems subręsti — są-žiningai dirbti savo darbą, dau-giau duoti, kaip reikalaujama; būti patikimais, narsiai stoti už principus; mokėti bendradar-biauti su kitais ir prisidėti, kad besikeičiąs pasaulis suktų geron pusėn. O.S.

A. A.

ps. ANTANAS GAVELIS

Liepos 29 d. mirtis iš Australijos skautų tarpo atskyrė ps. ANTANA GAVELI, buv. Vilniaus tunto tuntininką, uolų Pėdsekio korespondentą, buv. ASS narį, literatą, vertėją, kalbėtoją, mokslininką — universalių žmogų, brolių, kurio belaikę mirtį skaudžiai jaučia lietuviškoji skautija, Adelaidės lietuviai, artimieji ir bičiuliai.

Brolis Antanas gimęs Kaune 1921. 12. 1 d., mokslus ėjo Kauno, Klaipėdos ir Palangos gimnazijose. Studijavo vokiečių kalbą ir literatūrą Vilniaus, Göttingen'o ir Adelaidės universitetuose. 1959 m. Adelaidės un-te igijo bakalaurą laipsni ir siekė magistro laipsnio.

I skautiškąjį gyvenimą Antanas isijungė dar būdamas 7 m. ir per beveik 30 skautavimo metų ėjo skiltininko, draugininko, tuntininko ir kitas pareigas Lietuvoje, Vokietijoje ir Australijoje.

Adelaidės lietuviams Antanas buvo žinomas kaip tuntininkas, vyčių būrelio organizatorius, s. ramovės narys, savaitgalio mokyklos mokytojas, lituanistinių kursų lektorius, Mūsų Pastogės redakcinio kolektyvo narys, Pėdsekio korespondentas, kalbėtojas, dainų ir žodžio pynių autorius.

A. a. j. v. s. VLADĄ ŠARŪNĄ PALYDINT

Birželio 22 d. Toronte netikėtai mirė j. v. s. VLADAS ŠARŪNAS. Jo asmenyje netekome tėvo, vyro, draugo, lietuvių skautijos veikėjo, 1941 m. Tautos laisvės sukilimo partizano.

Vladas Šarūnas, gimęs 1917. 5. 26 Kaune, ten pat baigė aukštesniąją prekybos mokyklą. 1930-44 dirbo Kauno miesto ir vėliau Vilniaus miesto bei apygardos ligonių kasoje. 1946-48 m. studijavo Pabaltijo universitete.

Akademinis Skautų Sąjūdis ir Korp! "Vytiš" jo asmenyje neteko vieno iš savo kūrėjų ir vadų Pabaltijo un-te 1946-48 m. Jis buvo ir pirmosios akademinės stovyklos 1947 m. organizatoriumi ir stov. viršininko pavaduotoju.

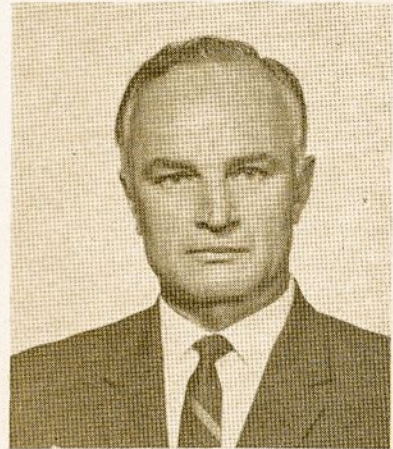
VI. Šarūnas buvo Vyriausiojo Skautininko pavaduotoju 1952-54 m. ir paliko visiems išradingo, ištikimo ir kruopštaus vyr. brolio atmintį.

I skautus jis įstojo 1933 m. Pirmasis jo vienetas buvo Žuvėdrų valtis, vėliau išaugęs į Kun. Birutės laivą, nes jį traukė bangos ir burės. Jis atliko keletą kelionių Nemunu į Klaipėdą, vėliau mokėsi buriuoti Klaipėdos būriavimo mokykloje (1936-37), dalyvavo eilėje kelionių ir regatų Švedijoje, Estijoje ir Lat-

Waterburio Skautų Tėvų
Komiteto Pirmininkui p.
Broniui Mauručiai,
jo mylimai mamytei mirus,
nuoširdžią užuojautą reiškia
PANERIŲ skautų vietininkija.

Paskutiniu laiku Antanas užsibrėžė verstį lietuvių autorius į vokiečių ir anglų kalbas.

Brolis Antanai, lietuviai skautai lenkia savo galvas prie Tavo kapo ir meldžia Dangaus ir Žemės Kūrėją priimti Tave į savo maloningą prieglobstį.

vijoje. Prieš pat karo pradžią atliko karinę prievolę Prezidento Smetonos karo laive.

LSB Vokietijoje atsikūrus, Vladas Šarūnas buvo Jūrų sk. skyriaus vedėju, ir nuo 1964 m. Jūrų Skautijos Garbės Teismo nariu. Už nuopelnus LSS jis buvo apdovanotas Lelijos ordinu (1948 m.). Į vyr. sktn. laipsnį buvo pakeltas 1951 m.

Savo plačioje skautiškoje veikloje Vladas spindėjo pozityvia dvasia. Su juo buvo malonu dirbti, nes jis buvo taikingas, teisingas, tvarkingas ir pareiškias.

Daug skautiško optimizmo jis parodė sunkiose gyvenimo sąlygose Pabaltijo un-te ir vėliau, atlikdamas metų darbo prievolę Kanados miškuose. Mylinti ir itin rūpestinga jo širdis buvo savajai šeimai — žmonai ir vaikams, kuriuos stengėsi išauginti gerais lietuvišais. Visi jo vaikai yra LSS nariai.

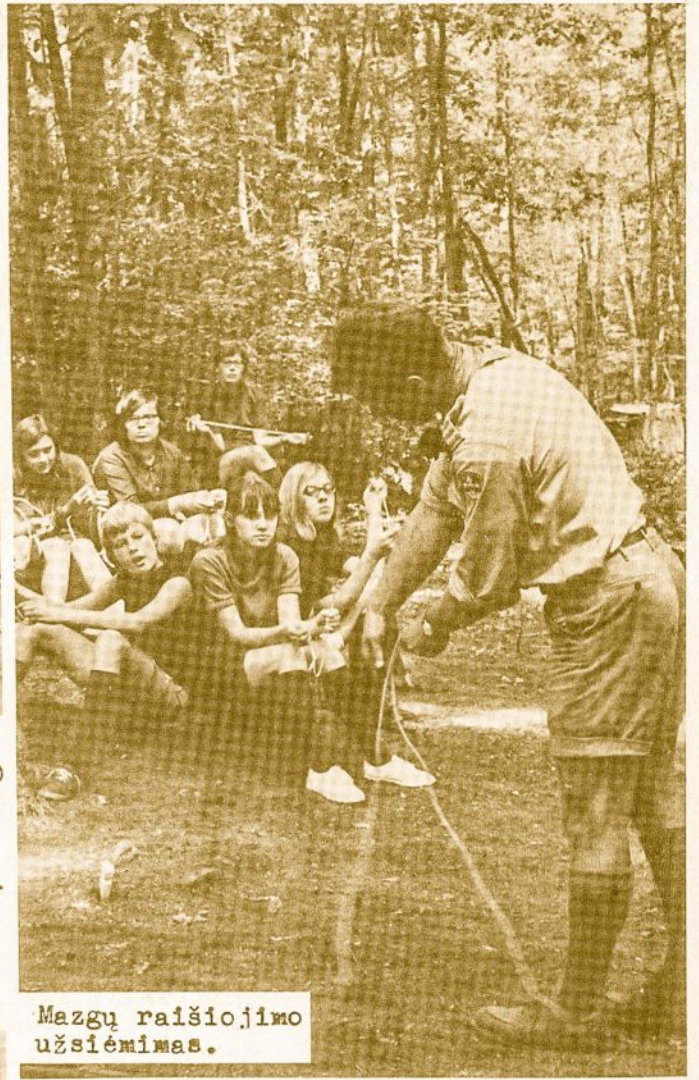
Tegu gerasis Gražios Gamtos ir Viso Pasaulio Kūrėjas būna jam maloningas, kad jis rastų anapus džiaugsmą, laimę ir ramybę.

Velionis palieka žmoną Aldoną, sūnus Paulių ir Marių, dukrą Danutę, seseris Nelę, Rimą ir Marytę. Jų skausmu dalinasi ir LSS sesės ir broliai plačiame pasaulyje.

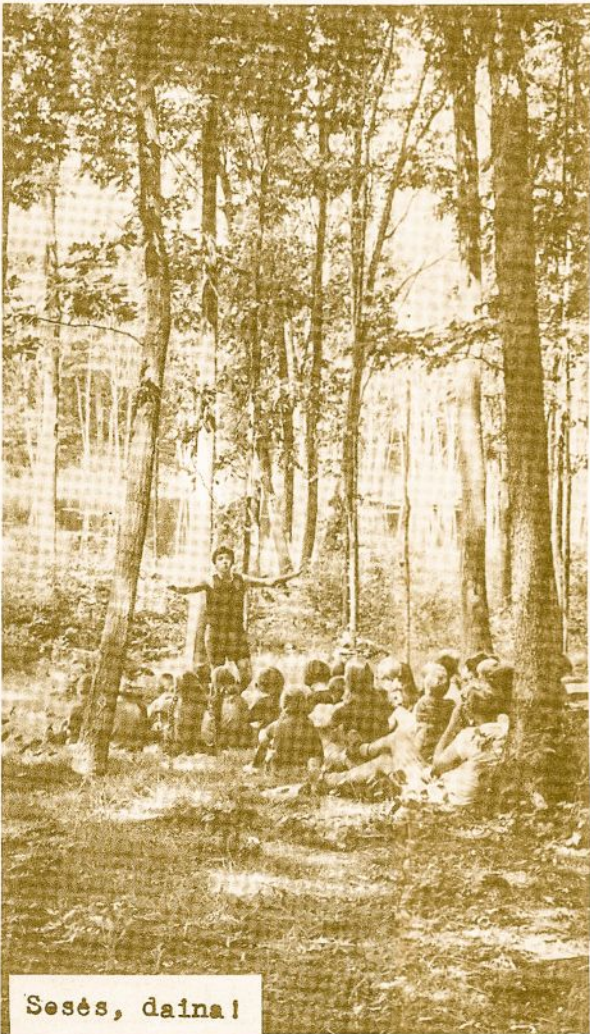
V. s. Stp. Kairys.

Virtuvėje.

Mazgų raišiojimo užsiėmimas.

Sesės, daina!

JAV
ATLANTO
rajono
1967
VYTIES
stovyk-
loje.

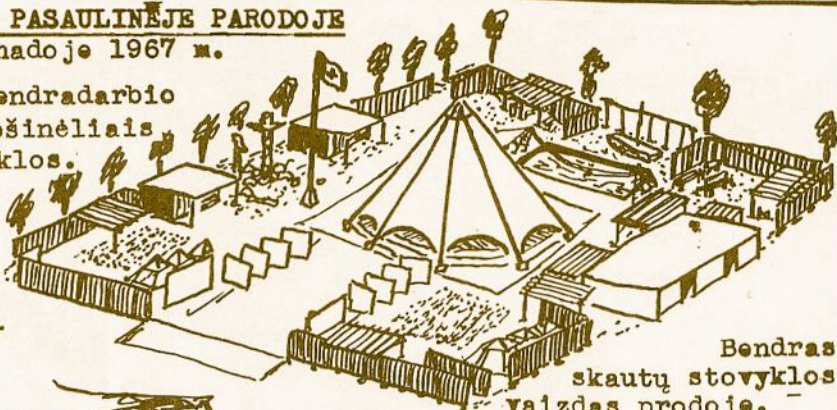

Jaun. skaučių valgykloje.

**SKAUTŲ STOVYKLA PASAULINĖJE PARODOJE
MONTREALYJE, Kanadoje 1967 m.**

SKAUTŲ AIDO bendradarbio
įspūdziai piešinėliais
iš tos stovyklos.

Skautų sto-
vykla su gera
programa puikiai parodė
skautybės ver-
tę.

Bendras skautų stovyklos
vaizdas parodoje.

Skautų stovyklos
ženklelis.

expo 67

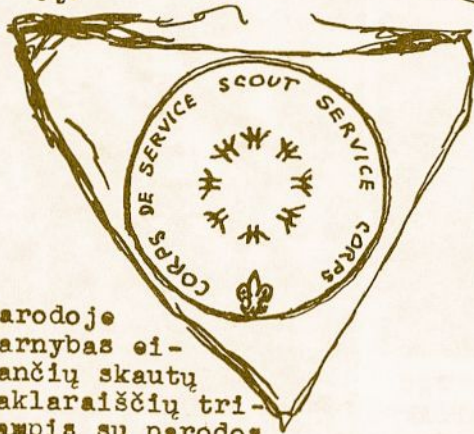
ŽMOGUS
ATSISTOTA
SAULĖS
KRYPTIN...
! DIEVA...

ĮTIESIA
SAVO RANKAS
IEŠKOTI,
KURTI,
DIRBTI
DIEVO DUOTA
GYVYBE...

SUSIIMA
RANKOMIS
SU BROLIU,
KARTU
ŽENGIA
! ATEITĮ,
! ŠEŠA,
RYŽDAMIESI
PADĖTI,
PAREMTI,
TARNAUTI,
SUPRASTI,
TAIKOJE
GYVENTI
SU VISAIS...
...KAIP SKAUTAI PRIE LAUŽO.

Parodos ženkle
turinio paaiškinimas.

Parodoje
tarnybas ei-
nančių skautų
kaklaraiščių tri-
kampis su parodos
ženkle.

Parodos tarnybose kas
savaitę būdavo 100 sk.
iš JAV ir Kanados. Iš
viso jų perėjo 4000.

Montrealio skautų
padaryti totemai
Kanados 100-čiu
paminėti.

Pakelta ugniavietė
valgiui skau-
tiškai
virti

Dengta laužavietė,
talpinanti apie
400 dalyvių.
Dengta

Pavyzdingi įvai-
rių parodos tar-
nybų skautai pa-
darė daug gero!

Čia laužų
programos
būdavo
vakarais

Per 48 valandas Kanados
skautai padarė parodai šį
laivelį iš beržo žievės ir
smalos.

Kvietimai į skautų laužus.

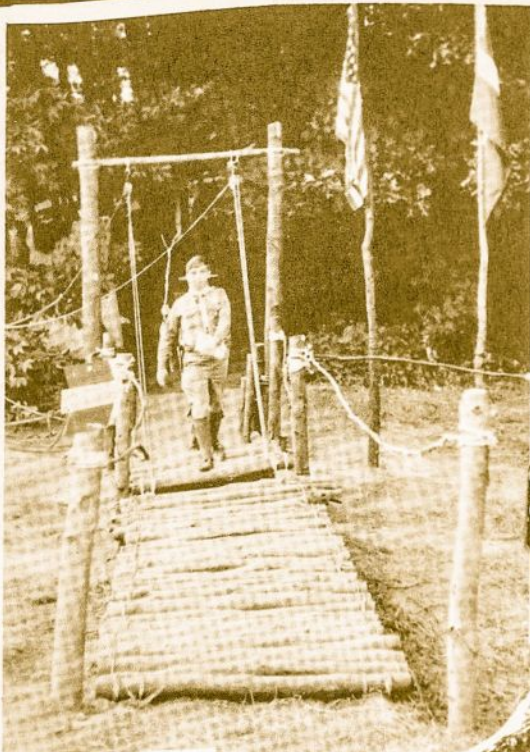
Skautų tarnyba
1. vežė invalidus.
2. saugojo rodomus
daiktus,
3. sveikino svečius
ir nurodė kelią,
4. stovėjo prie
vartų ir įėjimų,
5. padėjo apsaugoti
nuo ugnies,
6. aprodė grupėms
parodą,
7. dalyvavo vėliavų
apeigose,
8. pravėdė laužus
kas vakarą.

SKAUTAI VYČIAI

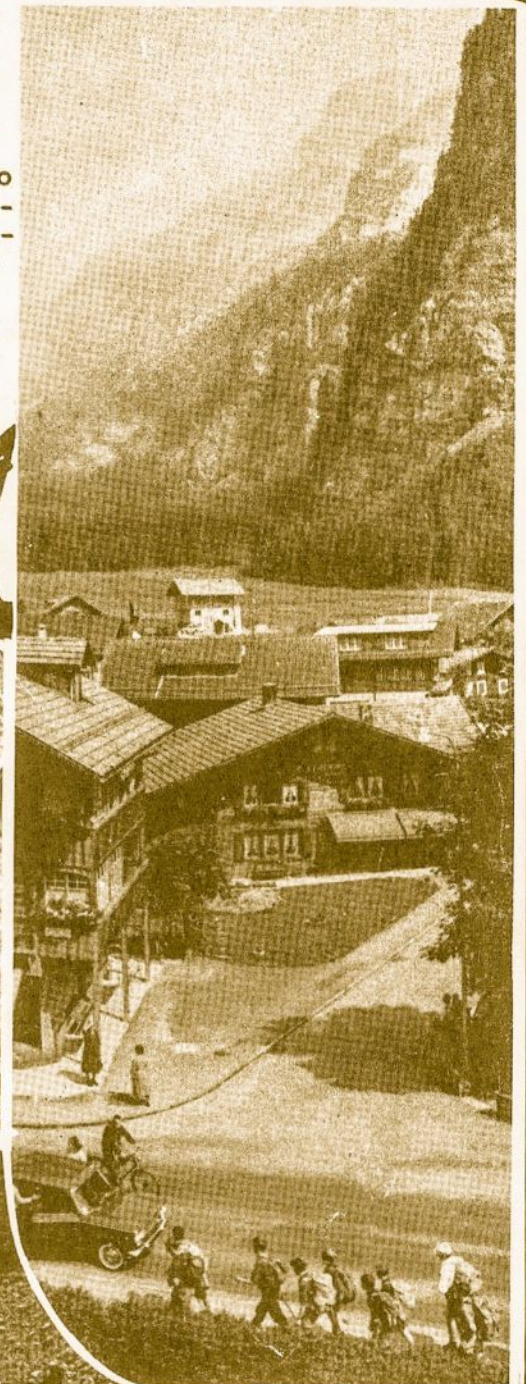
Pirmasis skauto vyčio požymis - jis yra prityręs ir sumanus skautas. Kitas - kiekvienas tikras sk. vytis turi daug iniciatyvos ir daug padaro.

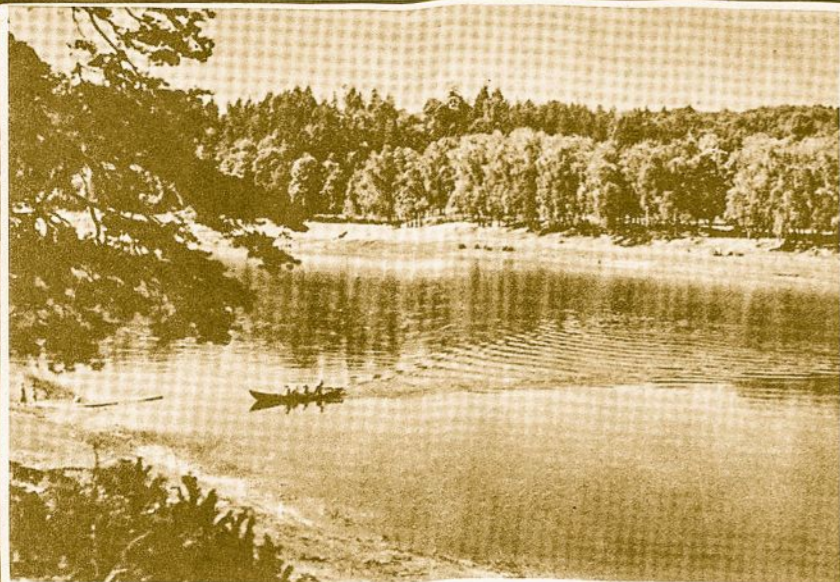
Šį rudenį broliai latviai turėjo didelę jubiliejinę stovyklą. Čia matome pakeliamąjį tiltą ir sk. vyčių stalą.

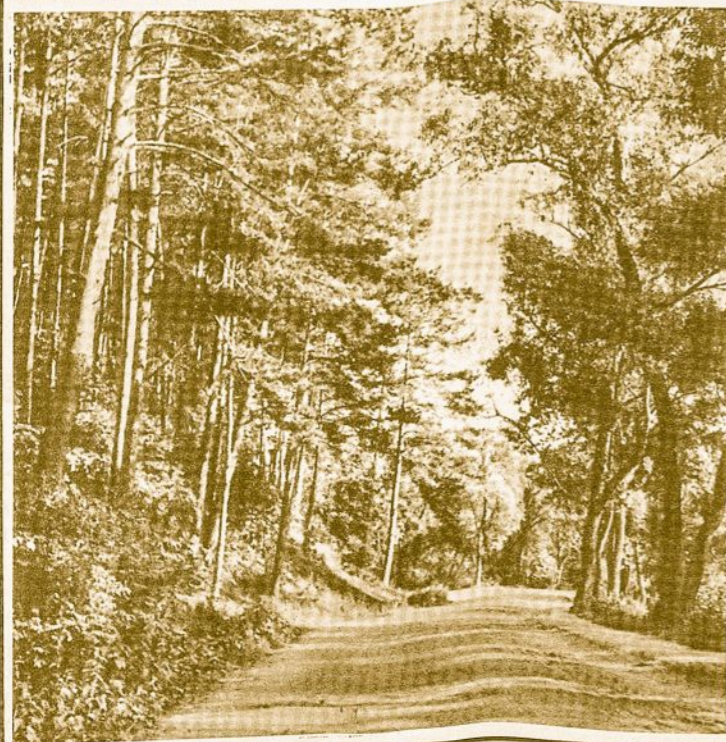
G. Plačo ntr

KANDERSTEGO miestelio vaizdas.
/Kairėje/
Skautai vyčiai stovyklautojai prisideda, kad garsiojo sk. vyčių stovyklavietė būtų dar tobulesnė

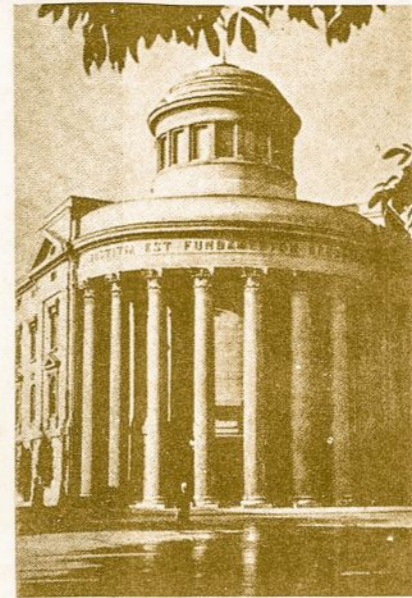
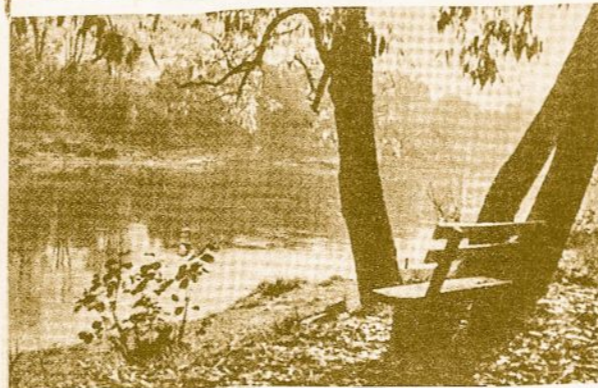
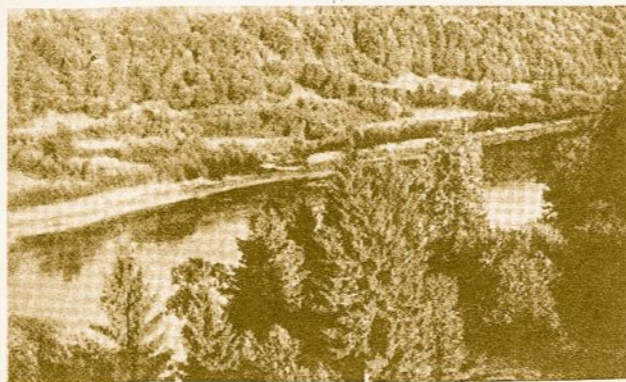
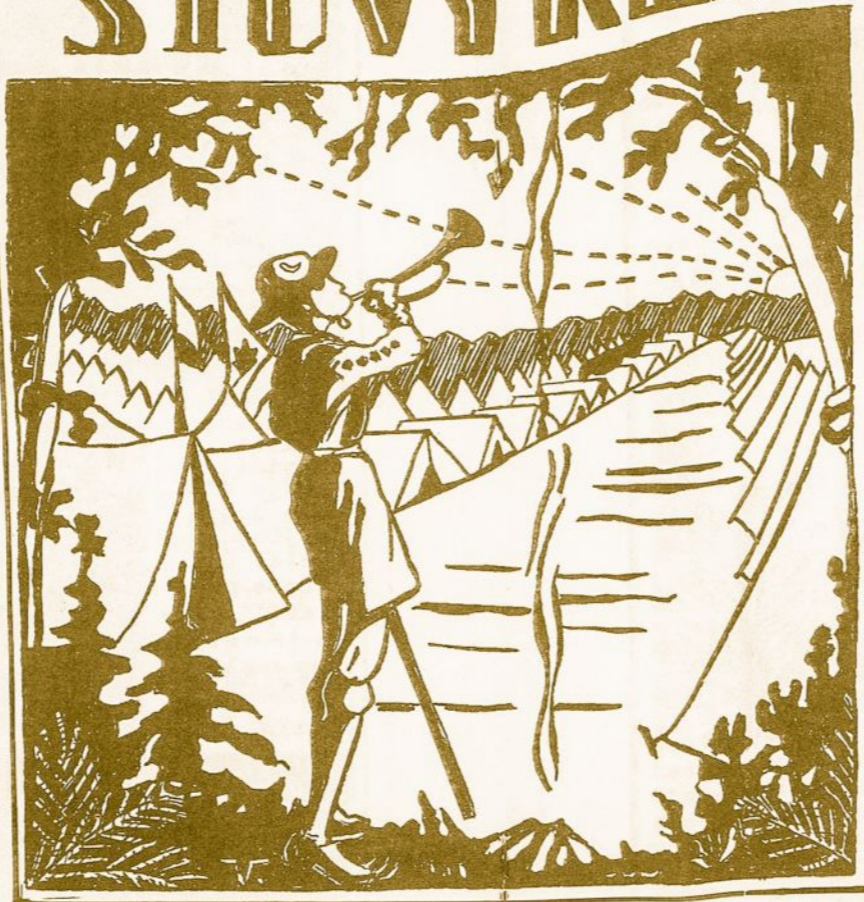

Lietuvos skautų I-oji TAUTINĖ STOVYKLA įvyko Aukštojoje Panemunėje prie Kauno. NEMUNO vaizdas Panemunėje

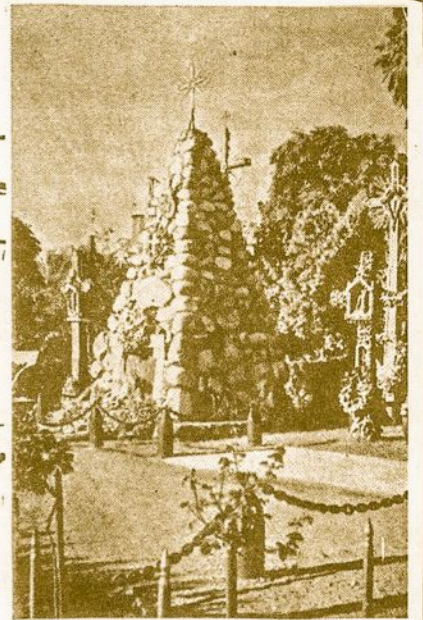
I-osios TAUTINĖS STOVYKLOS leidinio viršelio piešinys.

1918-1928 m.
TAUTINĖ
SKAUTŲ
STOVYKLA

Nepriklausomos Lietuvos laikais ir Kaune pristatyta gražių pastatų. Čia Teisingumo rūmai.

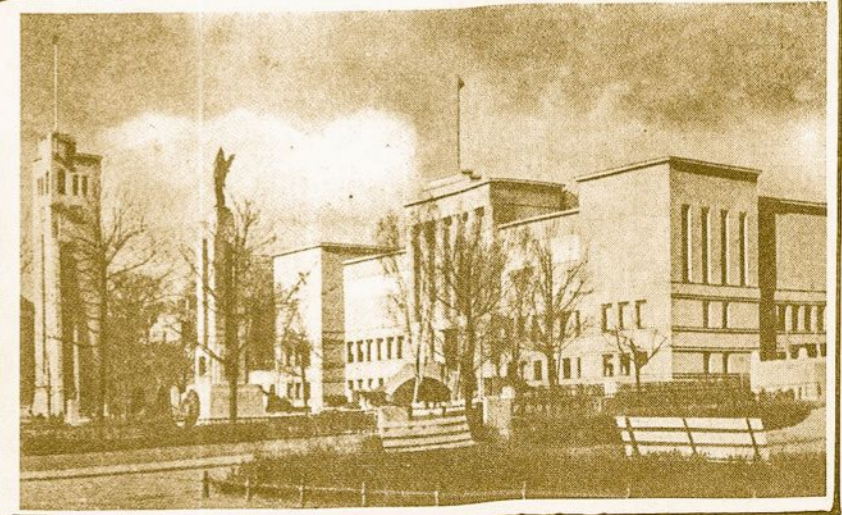
Paminklas už Lietuvos laisvę žuvusiems Karo muziejaus sodelyje. Kairėje aukuras. Ši vieta yra šventa visai lietuvių tautai. Komunistai, sovietams Lietuvą okupavus, šią tautinę šventovę išniekino. Bet ji gyvena lietuvių širdyse!

Kauno herbas.

Kauno vaizdas Nepr. Lietuvos laikais. /Žem./ Laisvės statula, Vytauto Didžiojo muziejus, Invalidų bokštas ir sodelis.

Stebėtojas.

P Ė D S A K A I

Meška, ieškodama vabzdžių, sudrasko apipuvusį rasta. Tuo ji palieka savo pėdsakus.

Genys, ieškodamas maisto, medyje palieka snapeliu iškalentas skylutes.

Sename lizde kartais saugiai įsitaiso pelė.

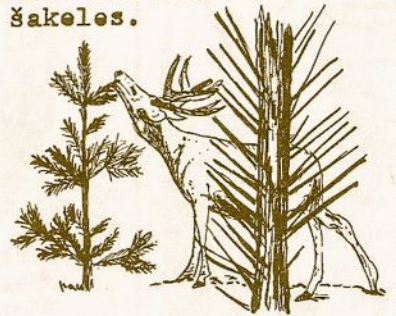

Lapė "mėto" savo pėdas...

-Kieno tokia didelė pėda? /Meškos! /

Elnias skabo viršūnių minkštas šakeles.

O stirnelė, negalėdama pasiekti viršutinių šakelių, prisilenkia medį.

Bebro signalinis kupstelis. Tai jo sutartinis ženklas.

Raudonųjų voverių lizdai su pėdsakais medyje.

Meška su meškiukais.

BOSTONO ir BROCKTONO SKAUTAI STOVYKLOJE.

1967.VIII.6-12 Adams Pond Camp, NH.

 Vyrūčiai,
čia bus
draugovės
laužavietė

 Virtuvės darbai visada įdomūs. Skautai
L. Navickas, A. Jaras, V. Starinskas ir
L. Dabrila. Toliau matoma valgykla.

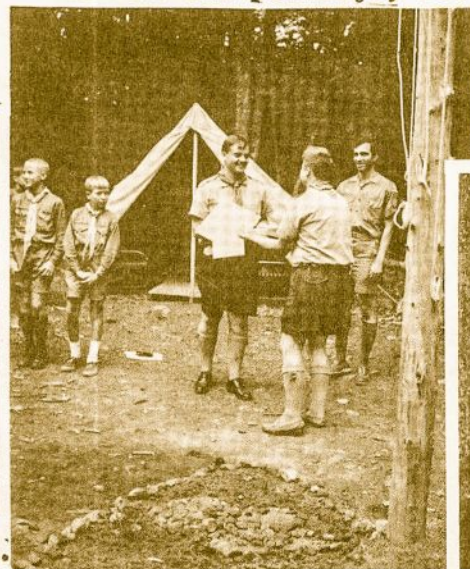
 Skautai V. Adomkaitis, V. Starinskas
ir L. Dabrila ruošia stovyklos vietos
planą.

 Žaidimai
vandenyje.
Taukuoto
arbūzo
stumdymas
po kliūtis

 Stovykla pasibaigė. Kai jau visi ką laimėjo
ir savo premijas gavo, tai ir stovyklos vir-
šininkui ir Bostono skautų dr- vės drauginin-
kui s. A. Saulaičiui tuntininkas s. Č. Kiliu-
lis ne tik padėjo, bet ir apdovanojo.

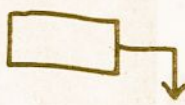
 Stovykloje eita labai intensyvi skau-
tavimo programa, buvo įvairių užsiė-
mimų, darbų, uždavinių ir t.t. Ilgos
stovyklinės varžybos skiltimis atėjo
prie galo. Štai, laukiama duomenų!

s. Č. Kiliulio ntrs.

 Broliai, ar tikrai
jau viskas baigta.

SLAPTAS LAIŠKAS

Paruošė:
s. A. Namikienė.

M I E L A S K I L T I N I N K E
 L A P K R I Č I O M Ė N E S Y J E
 P R A D E D A M E M Ū S U S A J U N I
 G O S S U K A R T U V I N I U S M E
 I U S J E F N O R I K A D J A V O
 S K I L T I S Š T A Š V E N T E L I N K S M A I
 I R N A U D I N G A S S V E S T U J A I
 G E R A I P A S T R U O Š K K A T I P A
 I P E R S K A I T X S I L F E T U P I S
 K A K N Y G A T A I R S A V I O
 S E S Ė M S G A L Ė S I J A P A S T U
 L X I T I J E I U I S M O K S I M A I
 J A D A I N A T A I R S A V O S R I
 L T I G A L Ė S I S M O K X I I O
 J E T A V O U N I F O R M A B U S
 I V A R K I N G A G R A Ž T O S B U S
 I R T A V O S E S Ė S A S T I K I U K A D
 T A U T A N E J E S T O Y X K L O V F
 T A V O S K I L T I S B U S L I N K S I
 M A I R P A V Y Z D I N G A
 B U D Ž I U
 S E S Ė A L Ė

IŠ STOVYKLINIŲ
UŽRAŠŲ

Saugu ir vėsu

maistui vandenyje

Taip pakabinto maisto ir skrudės nepasieks!

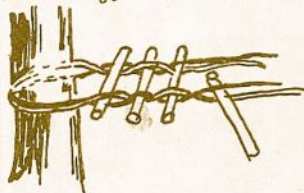
Šiukšlių maišas.

Maistas padėtas saugiai - vandenyje.

Savo darbo stovyklinis staliukas.

Ištempus virvutę tarp dviejų medžių, išpinti pagaliukais.

Medį aprišti piemenų kilpele ar mazgu.

Stobėk, kaip pinama!

skilties - kampelis stovykloje

MŪSŲ

JAUNIESIEMS

VILKIUKŲ DAINA

(Melodija: Laužas dega,
aiškiai šviečia)

DIDYSIS BROLIS SKAUTAS

— Kada aš būsiu skautu?
— klausia Mykoliukas savo
tėvų ir brolio.

— Ir aš noriu važiuoti! —
jis skundžiasi verkdamas,
kai Rimas krausto stovykli-
nius daiktus.

Ir vis jam sako:

— Mykoliuk, tu dar per
mažas... Palauk dar truputį...
Ateis laikas, užrašysim.

O tas laikas toks ilgas!

Niekas nežino, kad Myko-
liukas jau daug išmoko iš
Rimo knygutės su vilko gal-
va viršely. Knygutė Rimui
neberekalinga, ir Mykoliu-
kas ją laiko savo stalčiu. Joje
parodyta, kaip vilkiu-
kai sveikinasi, ką jie dėvi,
kaip jie apriša ranką ir
pirštą, kaip mankštinasi,

DAINELĖ

(Melodija: Ėjo skautas išskylauti...)

Mes vilkiukai narsūs vyrai,
Vyčiai sako, mes pipirai.
Mes tuos vyčius pasivysim,
Su jais šlipsus sumainysim.
Užsirišim vyčių šlipsus,
Vysim jus augint pipirų.
Vyčiai bijo, lazdos dreba,
Kad vilkiukai ruošia karą.
Oi, jūs vyčiai, nekvailiokit,
Tik vilkiukus paglobokit,
Mes vilkiukai narsūs vyrai,
Esam tikri mes lietuviai.

V-kas P. K.

(Iš Australijos Žiezirbų)

šukuojasi, linksmi leidžia
laiką stovykloj, kaip duoda
paukščiams lesti.

Ten taip pat yra gyvulių
ir žvėrių, bet gražiausi yra
triušiai.

— Jei tėveliai žinotų, kiek
aš moku, — galvoja berniu-
kas, — jie mane tikrai leis-
tų į skautus!

* * *

Tuo tarpu Rimas stovyk-
loje. Daug draugų, bet jis
vis prisimena broliuką: gai-
la, kad jis negalėjo atva-
žiuoti! Taip norėjo!

Pamažu Rimas ima gal-
voti:

— Mes visi broliai, vis sa-
ko brolis draugininkas. Tu-
rime padėti vienas kitam ir
linksmi stovyklauti.

— Mykoliukas mano tik-
ras brolis. Jis jau seniai no-
ri skautauti: aš jam padė-
siu. Grįšiu namo ir parody-
siu jam visokių dalykų. Bus
pats geriausias vilkiukas
iš visų.

Jis išsiima popieriaus lapą
ir rašo:

Į stovyklą rajoninę
Iš toli ir iš arti,
Daug vilkiukų susirinkę
Dirba, juokiasi linksmi.

Iš Melbourno ir Sydnėjaus,
Adelaidės, Camberros,
Visiems krūvon susiejus
Daug linksmumo, daug kalbos.

Viens mažesnis už pipirą,
Kitas drūtas, apvalus,
Stato savo palapinę,
Šluoja aplink ją takus.

O paukštytės - skruzdelytės
Bėga, trepsi iš paskos.

— Šiuš iš kelio mums, mergy-
tės,

— Vyrams nēr' su jum' kalbos.

Kai virėją pasigauna,
Peša plaukus iš barzdos,
— Duok ledų ir saldainiuką,
— Mes nenorim tos sriubos!

Mes stovyklai pasibaigus
Versim valdžią, bus gražul
Ir vilkiuką pastatysim
Būti mūs visų vadul!

Parašė vilkiukas Petras Kružas.
(Iš Australijos Žiezirbų)

— Mielas broli, lauk ma-
nęs. Kai parvažiuosiu, pa-
mokysiu tave būti skautu.
Tavo Rimas.

Dar nupiešia vieną aukštą
skautą ir vieną mažytį, ir
įdeda laišką į voką.

— Mykoliukui bus links-
miau, — galvoja, — na, ir
man taip pat!

1968 — SUKAKTUVINIAI METAI

Tegul kiekvieną tais metais lanko SKAUTŲ AIDAS.

Metams tik \$4.00.

KATĖS IR JOS KAI KURIŲ LAUKINIŲ GIMINIŲ PĖDSAKAI

Kačių ir šunų pėdsakai panašūs, bet, jei jie labai aiškūs, pastebimi svarbūs skirtumai: katės paprastai laiko savo **nagus įtrauktus**, ir todėl, išskyrus nepaprastus atvejus, jų nagų ženklų nematyti. Be to kačių **kojų padeliai** palyginti didesni, ir **pirštai stovi** labiau lenkta linija prieš juos.

Katė mėgsta švarą. Savo išmatas ji paprastai stengiasi užkasti, palikdama tuo būdu draskančių nagų žymes. Ji vaikšto grakščiai maždaug tiesia linija.

Labai įdomu stebėti sėlinančią katę. Ji šliaužia lėtai, be garso, prisiplojusi prie žemės, prie paukščio, pelės, o kartais ir prie peteliškės, siūlų kamuolio arba saulės spindulio ant grindų. Akys, kurios taip gerai mato beveik visiškoje tamsoje, įbestos į gaudomą daiktą. Lemiančiu momentu visi raumenys, iki šiol įtempti, bet suvaldyti, staiga kaip spyruoklės meta ją pirmyn į grobį. Pėdsakai, žinoma, aiškiai skiriasi nuo einančios katės.

Skautai sėlindami stengiasi pamėgdžioti katę, ypač tokiose vietose, kur gamtos danga neaukšta.

Katė jaučia, prisiliedama ūsais. Ji krinta ant kojų, išlaiko pusiausvyrą tam tikrais pusiausvyros organais.

Paprastoji **lūšis**, kurios yra keletas rūšių, katės laukinė giminė. Lūšies uodega trumputė, lyg nukirsta, kojos ilgos, tvirtos, ausys trikampio pavidalo ir baigiasi ilgu plaukų kuokšteliu. Kailis pilksvaigelsvos spalvos su rudom dėmėmis.

Siaurės lūšis.

Lūšis didesnė už naminę katę, todėl ir jos pėdsakai didesni. Be to kojų minkšto padelio viršus turi įkarpą.

Kadaise Lietuvoje buvo daug lūšių, bet, nykstant miškams, jų skaičius ėmė mažėti. Nepriklausomoje Lietuvoje lūšys buvo apsaugotos ištiesus metus. Buvo suskaičiuota, kiek jų yra, nes jos suaugusios laikosi po vieną tam tikroje teritorijoje. Jos medžiodavo naktį,

Laukinės katės
arba lūšio pėdos.

Nagu pėdsakai
medyje.

o dieną gulėdavo pasislėpusios storų medžių horizontalinėse šakose.

Mes žinome, kokiais garsais apie save skelbia naminė katė: ji moka patenkinta murkti, visokiais balsais maloniai, pikta arba graudžiai kniaukti, purkšti (prunkšti) šiaušdamasi, spiaudyti. Visą tai moka ir jos laukiniai giminės, tik jų balsas daug stipresnis, toliau neša.

Kaip naminės katės, taip ir laukinės, mėgsta pasiraivyti ir nagais ką nors draskyti. Galima užtikti jų aštrių nagų pėdsakus medžiuose.

Šiaurės kraštų lūšis apaugusi tankiu, šiltu kailiu. Jos kojų pėdos didelės, panašios į sniego vyžas. Jos pėdsakai primena **pumos** pėdsakus, bet žingsniai trumpesni ir siauresni, be to puma kartais velka savo ilgą uodegą žeme.

Puma (arba kugaras, pantera, kalnų liūtas) nepaprastai gudrus, miklus ir plėšrus kačių giminės narys. Jos šuoliai dideli ir taiklūs; jos akys gerai mato net naktį, o ypač prietemoje; jos klausia puiki.

Puma moka gerai laiptoti, šokinėti nuo medžio ant medžio. Ji medžioja naktį, ir ją pamatyti beveik neįmanoma. Todėl užtikti bent jos pėdsakus yra didelė reikybė ir malonumas.

Šis Amerikos liūtas kadaise laikėsi visoje Š. Amerikoje ir Kanadoje, Meksikoje ir Pietų Amerikoje, kur sąlygos jam buvo palankios. Daugelyje šių vietų jis išnykęs.

Puma slepia grobio likusias dalis kitam kartui, pvz., uždengia stirnos dalį, kurios nebepajėgė suėsti, lapais.

Kaip jau minėjome, pumos balsas toks pat įvairus, kaip katės, bet kadangi jis žymiai stipresnis, žmonės, kuriems teko jį girdėti, lygina jį su moters dejavimu, klaikiu staugimu, klyksmu ir urzgimu.

Los Angeles PALANGOS tunto VILIJOS skaučių stovykla

Š. m. VIII. 19 didžiulis sunkvežimis, pakrautas skautiškais daiktais, šv. Kazimiero parapijos kieme laukė šoferio.

Skautai ir skautės rinkosi į stovyklą jau iš ankstyvo ryto. Diena bėgo greitai, apie 3 val. pasirodė ir br. **Avizienio** vairuojamas sunkvežimis.

Broliai ir sesės tempė palapines į stovyklavietes. Pirmos isikūrė sesės, nes stov. viršininė v. sl. **Aldona Palukaitienė** jau planingai tvarkė savo rajoną. Siais metais jai teko dar viena atsakinga pareiga: prižiūrėti sergančius ar susižeidusius brolius ir seses. Va žiūrėk, jau ji bėga su termometru ir aspirinu, nežiūrint, ar tai bus rytas ar vakaras.

Oficialus stovyklos atidarymas buvo sekmadienį. Stovyklos vardą **VILIJĄ** išsirinko pačios sesės. Skautiškai gabiąją psl. **Irutę Šepetytę** vir-kė pasirinko stovyklos adjutante.

Per trumpą laiką — tik savaitę — skautės pakilo vienu patyrimo laipsniu, mat, programai vadovavo mūsų mieloji tun-kė **Mirga Pažemėnienė**.

Skautėms nepasidavė ir paukštytės, kurioms sėkmingai vadovavo v. sl. **Lionė Vilimienė**. O tų specialybių, broliuk, tai neklausk: buvo sesių, kurios įgijo jų net dvylika!

DZINGULIUKAI

*Broliai tvorą statė, statė,
Ją vėjelis kratė, kratė.
Kartys, rąstai pykšt-triokšt-pokšt,
Brolių tvora keberiokšt!*

(Australijos Žiezirbos)

Nors lietus lijo ir garsiai girdėjosi dundulis, sesės nenustojė vilties ir meniškai pasipuošė visame rajone.

Paukštytės pastatė aukurą nežinomam kareiviui, kur ugnis degė dieną ir naktį, primindama mums nežinomo kareivio ryžtą ir meilę savam kraštui. Šeštadienį, Vilijos stovyklos uždarymo dieną, prie aukurio buvo sudainuota "Graži tu, mano brangi Tėvynė, Leiskit į Tėvynę" ir j. sk. **Virgutės Selikaitės** deklamuotas eilėraštis "Nežinomas kritai kovoje".

Buvo padėtas ir gražus vainikas.

Šeštą val. vak. buvo iškilmingas stovyklos uždarymas vėliavos aikštėje. Ten įžodį davė: skautės **Danutė Araitė, Audra Griniūtė, Rasa Draugelytė**; jaun. sk. **Marta Bačkauskaitė, Rita Bartkutė**; skautai **Algis Mikuckis, Kęstutis Palukaitis, Valteris Dudor, Vytukas Vilimas, Andrius Keršonis, Alvidas Tuminas, Kęstutis Reivydas** ir brolis **Aras**.

Psl. **Irutė Šepetytė** ir Santa Monikos skaučių dr-kė psl. **Violeta Dičiūtė** buvo pakeltos į skiltininkų laipsnį.

Su stovykla atsisveikino ps. **Mirga Pažemėnienė**, tun-kas ps. **Jonas Navickas**, rajono vadas ps. **Rimtautas Dabšys** ir tėvų kom-to vardu — p. **Stančikas**, kuris įteikė kiekvienam vadovui po lietuvišką knygą.

Stovyklos viršininė sesė **Aldona**, dėkodama vadovams už gražų ir nuoširdų bendradarbiavimą, apdovanojo juos savo austomis juostomis. Atmintinos juostos teko ps. **Mirgai Pažemėnienėi**, v. sl. **Lionei Vilimienėi**, sl. **Irutei Šepetytei**, bro-

Dar šiandien rytą girdėta keli broliai besimiklinant ištarti žodį pasikiškiakopūsteliauti. Vieniems jis išėjo pasikiškiakopūsteliauti, kitiems kopūsteliauti. Vistiek tenka pripažinti, kad pažanga padaryta, nes prieš savaitę šie broliai teįstengė pasakyti pa.

(Australijos Žiezirbos).

lių stov. v-kui v. sl. **Albinui Šeškui**, ps. **K. Prišmantui** — vilkiukų vadovui — ir mielajai p. **Valei Irlikienei**, taip rūpestingai maitinusiai stovyklautojus.

Broliui **Albinui** dar tarus nuoširdų žodį, vėliava buvo nuleista. Išsirikiavusios sesės nužygiavo į savo rajoną, kur atsisveikino su savo viršininke ir paukštyčių vadove **Lione**, kurioms padovanojo gražią dovanėlę. Visoms buvo gaila skirtis; daugelis būtų mielai dar bent savaitę stovyklavęs. Deja, tai buvo neįmanoma.

Viršininė pasiūlė mergaitėms išsirinkti draugiškiausią sesę. Ta idėja patiko, ir skautės išrinko **Irutę Šepetytę**, o jaun. skautės **Meilutę Grikavičiūtę**. Abi gavo gražias dovanėles.

Po to buvo didelis ir gražus laužas, kuriame tėveliai ir stovyklautojai dainavo per savaitę išmoktas dainas. Tėvai grožėjosi geru bendradarbiavimu ir tikra skautiška tarpusave meile.

Vakaras buvo tylus, kai aukštų pušų šakose skendo vakarinės giesmės gaidos. Susiėmę rankom visi minutėlei nutilo; tuo tarpu mėnulis švietė aukštai danguje.

Pagaliau, spausdami rankas, viens kitam palinkėjo geros nakties, pasiryždamas sugrįžti į tą gražųjį pušyną kitais metais ir, jei tik galima, praleisti stovykloje ne viena, bet dvi savaites.

Sesė **Adi Marija**

LSS V-OJI TAUTINĖ STOVYKLA ivyks 1968 metų vasarą **Rako stovyklavietėje, Mich.**

Visi rimtai ruošiamės joje dalyvauti.

AUSTRALIJOS RAJONAS

Aušros tuntas

Visų tunto vienetų sueigos vyksta VIII. 13 ir 27 d.d., IX. 17 d., X. 15 ir 29 d.d. ir gruodžio 3 ir 17 d.d. IX. 3 d. — iškilminga tunto sueiga Dainavos namuose Bankstowne. Po to lauželis IX, 10 d. — tuntas organizuotai dalyvauja pamaldose Tautos Sventės proga.

IX. 30 d. ir X. 1-2 d. tunto tradicinė 3 dienų iškyla Ingleburne. Iškylos motto — Skautas linksmas... Stovyklinė daina — Vai kelkitės, vaikeliai...

XI. 12 d. — LSS 50 m. Jubiliejaus minėjimas Dainavos namuose Bankstowne.

XI. 26 — tuntas dalyvauja iškilmingose pamaldose Kariuomenės šventės proga.

XII. 28 — I. 7 — tunto stovykla Ingleburne.

Džiugo tuntas Melbourne

Vyresniosios skautės ir skautai vyčiai turėjo bendrą diskusinę sueigą Lietuvių Namuose VII. 2. Pirminkavo vyčių būrelio vadas **Remigijus Bakaitis**, pasikviesdamas pašnekiesiui ps. kun. **P. Dauknį** iš Geelongo.

Ps. kun. P. Dauknio gilios religinės ir ideologinės mintys labai jautriai paveikė jaunuosius klausytojus.

Po pašnekėsio vyko įdomios diskusijos, ir tikimasi, kad ateityje bus daugiau panašių sueigų.

VII. 13 d. Lietuvių Namuose specialiam posėdžiui susirinko 15 Melbourne rajono australų vilkiukų vadovių bei vadovų (mūsų vilkiukai registruoti pas australus). Šalia australų dalyvavo mūsų atstovai R. Sa-

ženis, A. Liubiniene, E. Vaičiulytė, vienas estų ir vienas škotų vadovas.

Pasikalbėjus įvairiais reikalais, buvo rodoma filma iš vilkiukų laužų pasirodymų, o sesė A. Liubiniene rodė iš Naurų ir kitų salų jos vyro atvežtas skaidres.

Posėdžiautojus išjudino gyvas žaidimas — trečias bėga, o kiek vėliau mūsų sesės pavaišino visus kavute ir labai skaniu p. Saženienės pyragu.

Kitataučiai buvo labai patenkinti ir dėkojo lietuviams už priėmimą ir patalpas.

Jūrų skautų kursai

VII. 14-6 d. I-je Viktorijos jūrų skautų būstinėje (Albert Park) įvyko skautų jūrininkystės kursai, kuriems vadovavo vyriausias Viktorijos jūrų skautų vadovas A. C. Stone. Dalyvavo 60 valtininkų, 12 vadovų bei instruktorių.

Kursus lankė ir sėkmingai baigė du lietuviai jūrų skautai: A. Gružas ir A. Saženis. Su jais buvo ir jūrų s. A. Gabas, talkininkaudamas kursų instruktoriams.

Dėmesys buvo kreipiamas į komandinį irklavimą, kompasu naudojimą, pakrančių navigaciją, meteorologiją ir I-os klasės ženklo keliones vandeniui. Buvo virš 10 įvairaus tipo laivų.

Priklausęs vienai iš laiminciu valčių, **Algis Saženis** gavo po paradinį švilpuką; **Artūrai Gružas** pavyko laimėti pirmą vietą individualinėse virvės metimo varžybose.

Kursai vyksta kas keleri metai. Ruošiami nauji valčių vadovai ir geresni skautininkai, nes vien iš knygų nei jūrininkystės, nei skautavimo neįmanoma išmokti.

ANGLIJOS RAJONAS

1967. IV. 2 Nottinghamame LSS Anglijos Rajono skautų gyvenimo 20-čio sukaktis atžymėta keleriais būdais: mišiomis, kurias atnašavo rajono dvasios vadas sl. kun. **S. Matulis**, MIC, bendrais pietumis ir iškilminga sueiga, kurios vadiją sudarė s. G. Zinkienė, sl. kun. **S. Matulis**, s. B. Zinkus, s. J. Alkis ir s. J. Maslauskas.

Ps. G. Valterytė ir v. sl. R. Valteris pranešė rajono vadui, kad sueigoje dalyvavo 27 sesės, 23 broliai. Įskaičius vadiją, viso buvo 55 uniformuoti ir 7 neuniformuoti skautai-ės.

Iškilmų salė buvo papuošta tautine ir angliška vėliavomis ir Vytimi bei gėlėmis.

Rajono vadui tarus žodį į visuomenę ir atstovus, žuvusieji pagerbti tylos minute.

Sesijų išakymus skaitė ps. G. Valterytė, brolių pl. S. Kasparas. Vienas brolis davė įžodį.

Rajono vadas perskaitė LSS Tarybos ir Vyr. Sk-ų išakymų ištraukas. Jis taip pat apibudino nusipelnčius brolius ir seses ir drauge su vadeive įteikė jiems ordinus: LELIJOS ordiną s. B. Zinkui, TĖVYNĖS DUKROS žymenį v. sl. K. Kaminskaitei ir VĖLIAVOS žymenį pl. I. Jakubaitytei.

Buvusiam rajono vadui s. J. Alkiui įteikiama dovana, ir LSB VS prisiųstoji dovana "Lietuva, mano tėvų žemė" įteikiama s. B. Zinkui.

LSB Lavinimo Skyriaus vedėjo ir LSB VS pripažintiems vadovams v. sl. A. Jakimavičiui, v. sl. R. Valteriui ir v. sl. J. Zeveckui įteikiami AŽUOLO mokyklos baigimo ženklai ir pažymėjimai.

Skaitomi nedalyvavusių sueigoje prisiųstieji sveikinimai.

Raštu sveikino: LSS Tarybos pirminkas v. s. A. Saulaitis, LSB VS

**RUOŠKIMĖS V TAUTINEI STOVYKLAI.
VEIKLIAI REIKŠKIMĖS SUKAKTUVINIAIS METAIS.
NEPALIKIME BE SKAUTŲ AIDO 1968 m.**

KANADOS RAJONAS

s. **VI. Vijeikis**, LSS VS s. **M. Jonikienė**, Min. **B. K. Balutis**, iš Škotijos prel. **J. Gutauskas**, skautininkai **R. J. Bružinskai**, v. s. **R. Spalis-Giedraitis**, AUŠROS tuntas, Vokietijos rajono vardu ps. **A. Veršelis**, Londono klebonas kun. **J. Buzeika**, BUĐEKIME red. **V. Ignaitis**, Derbyshiro skautų sąjungos vardu **Clive E. Bemrose**, 1933 buvęs Lietuvoje **G. H. Hutchison**, LSB apdovanotas ordinu už Nuopelnus su rėmėjo kaspinu, **Miss M. Brindley**, Vokietijoje dirbusi su pabaltiečiais skautais, Derby miesto komisieriaus pav. **T. Rome**, Latvių skautų sąjungos vardu s. **E. Asmanis**, ukrainiečių skautų vardu dr. **A. Herasymowitch**, Derby skyr. pirm. p. **J. Levinskas** ir kiti.

Rajono vardu kalbėjo s. **B. Zinkus** ir s. **G. Zinkienė**, DBLS ir DBLS Tarybos vardu dr. **S. Kuzminskis**, DBLB vardu s. **J. Alkis**, anglų skautu vardu s. **J. Booth**, apdovanotas ordinu už Nuopelnus su rėmėjo kaspinu; anglų skautų vardu Derbyshiro, Nottinghamshiro ir Lankashiro kom. maj. **H. W. Hewitt** — jis perdavė Pasaulio Skautų Šefo sveikinimus —; ukrainiečių skautų vardu s. **M. Popowytch**; LAS vardu **A. Demenis**; tėvų kom. vardu **J. Damosėvičius**; Ramovėnų vardu **K. Murauskas**; jaunimo vardu **O. Vainorienė**; rėmėjų vardu **K. Bivainis**, apdovanotas ordinu už Nuopelnus.

Po rajono vado padėkos ir pranešimų buvo sugiedotas himnas, išnešta vėliava ir iškilmingoji dalis sueigos užbaigta. Joje dalyvavo apie 200 žmonių.

Po 10 min. pertraukos buvo parodyti spalvoti paveikslai iš Amerikoje įvykusio Jaunimo Kongreso.

* * *

1967. IV. 22 Manchesteryje įvyko LSS Anglijos Rajono 20-čio šventė su menine programa, kurią paruošė s. **G. Zinkienė**, Budėkime red. **V. Ignaitis** ir muzikas **T. Burokas**. Piešinius paruošė **A. Pilkauskas**.

Šventė atidarė lietuvių ir anglų kalba Manchesterio vienietų tėvų kom. pirm. **S. Karnas**.

Po programos, kurią atliko rajono skautai, rajono vadas padėkojo atėjusiems ir įteikė p. **V. Ignaičiui**

Romuvos Penkmečio Apžvalga

Mes galime dairytis, kiek tik norime aplinkui, ir nepamatsime nė vieno daikto, kuris nebūtų buvęs pradėtas mintyje, tam tikrame sėkime ar idėjoje. Mintis yra kiekvieno daikto ar kūrinio tikrieji pamatai, mintis yra darbo ir kūrimo paskatinimas, idėja yra stumiančioji jėga, ir kiekvienas laimėjimas yra tam tikros idėjos kūdikis.

Tradicinio iš Lietuvos išsivežto skautiško idealizmo vedami, Toronto, Hamiltono ir kitų vietovių skautų vadovai jau 1951/52 m. plačiau ėmė kalbėti ir diskutuoti savos stovyklavietės ar savų namų išsigijimo reikalus. Ne vieną kartą buvo daromi žygiai sumanymus realizuoti, radus vienur, kitur tinkamesnius žemės plotelius stovyklavietei. Tačiau finansinis skautų pajėgumas neleido ryžtis iki galo, nes vietos buvo renkamos nepertoliausiai nuo mūsų didžiųjų kolonijų, visai negalvojant apie tolimesnius KanaDOS miškus, į kuriuos dar tada, tik labai nedaugeliui teturint savas automobilius, būtų buvę nepaprastai sunku keliauti.

Šita padėtis, metams bėgant keitėsi. Stiprėjant skautų rėmėjams ir tėvų komitetams finansiškai, išigy-

ordiną už Nuopelnus su rėmėjo kaspinu.

Rajonas apdovanojo s. **G. Zinkienę** dovanėle, p. **T. Buroką** albumu "Laužai liepsnoja vakaruos" ir p. **Ignaitienę** bei p. **Burokienę** gėlių puokštėmis.

S. G. Zinkienei Manchesterio komitetas taip pat įteikė gėlių puokštę.

Rajono vadui pasveikinus visus Jurgius ir palinkėjęs visiems linksmo vakaro, Himno žodžiais nuleista vėliava.

Šventėje dalyvavo daugiau kaip 300 žmonių, jų tarpe latvių ir ukrainiečių atstovai, v. s. **R. Spalis-Giedraitis**, ps. **D. Dainauskas** ir visa eilė org-jų atstovų. Visi pavaišinti ir duota proga jaunimui pašokti. Be org-jų ir tėvų kom-tų paramos visa tai būtų neįmanoma buvę įvykdyti.

s. **J. Maslauskas**

jant vis dažnesniam tautiečiui savąsias susisiekimo priemones, kas buvo tuomet toli, darėsi vis arčiau ir arčiau — kol pagaliau išdrįsta dairytis **Muskokos** ežerynuose, gal kiek paskatinimo sulaukus iš estų skautų, kurie į Muskoką įžengė gerokai prieš mus.

Prie konkrečių sprendimų isigyti nuosavą stovyklavietę prieita 1961 m. vasaros stovyklos metu, kada buvo stovyklauta pas Tėvus Pranciškonus. Tų pačių metų lapkričio 15 d. Toronte būrelis skautų vadovų ir tėvų susirinko padaryti pradžia. Iniciatorių grupė buvo šios sudėties: **B. Abromaitienė**, **P. Būtėnas**, **A. Dilkus**, **M. Empakeris**, **L. Kalinauskas**, **P. Regina**, **VI. Rušas**, **D. Keršienė**, **Č. Senkevičius**, **E. Senkuvienė**, **V. Skrinskas** ir **G. Stanionis**. Viso 12 žmonių. Iniciatoriai nutarė pirkti nuosavą stovyklavietę.

Tą pačią dieną sudarytas stovyklavietės išsigijimo komitetas, į kurį įėjo: tuometinis Toronto ŠATRIJOS ir RAMBYNO tuntų tėvų komiteto pirm. **G. Stanionis**, skautu Židinio atstovas **V. Sendžikas**, Skautininkų Ramovės seniūnė s. **V. Kalendrienė**, Skautininkų Ramovės seniūnas s. **L. Kalinauskas**, Rambyno tunto atstovas s. **V. Rušas**, Šatrijos tunto tunt. s. **D. Keršienė**, Skautų Aido red. v. s. **Č. Senkevičius**, **P. Regina** ir **P. Būtėnas**. Šis komitetas ėmėsi stovyklavietės ieškojimo ir jos progavimo darbų.

1962 m. vasara nebuvo sėkminga. Apžiūrėjęs keletą vietų, jų atsiskyta, kaip netinkamų skautų stovyklavimui, kol pagaliau rudenį pasitaikė sužinoti apie šia vietą. Ji atrodė pati geriausia ir pati pigiausia iš visų matytų, ir vienas dar likęs abejingas minusas — atstumas — buvo tapęs iš karto neberekšmingu, sudėjęs visus būsimos stovyklavietės plusus. Taip komitetas vienbalsiai pasisakė už šios nuosavybės išsigijimą, ir buvo sudaryti pirmieji dokumentai. Prašoma kaina \$4,000.00 buvo sumokėta iš karto. Ši suma sudaryta iš užšaldyto skautų namų fondo ir aukų. Toronto lietuviškoji visuomenė, sužinojusi apie šį įvykį, labai rėmė skautų užmoji pinigais ir patarimais.

Pirmajame pinigų vajuje per labai trumpą laiką surinkta virš \$1,500.00. Tebūna šia proga pristatomi pirmieji ir veržlieji šio vajaus darbuotojai: **B. Abromaitienė, K. Batūra, P. Būtenas, A. Dilkus, O. Indrelienė, D. Keršienė, F. Mockus, V. Rušas, E. Senkuvienė, V. Skrinskas, A. Stepaitienė, G. Stanionis.** Tų pačių metų gruodžio 6 d. sudarytas stovyklavietės projektavimo komitetas šios sudėties: arch. dr. **A. Kulpavičius**, inž. **M. Gvildys**, inž. **G. Šernas** ir inž. **Pr. Čeponis.**

Komitetas paskelbė konkursą pagrindinio pastato projektui. Sudaryta sąmata siekė \$19,000.00. Ji buvo paskelbta 1963 sausio m., nuo kada ir pradėta ieškoti bendrovės, galinčios ir norinčios projektą įvykdyti. Į talką be komercinių apskaičiavimų atėjo **P. Regina** ir, dirbdamas labai sunkiomis sąlygomis, projektą įvykdė 1963 m. vasarą, kada pirmą kartą nuosavoje stovyklavietėje buvo iškeltos mūsų vėliavos.

Pasitarimo būdu parinktas vardas. Vardą — ROMUVA — pasiūlė **V. Stukas.** Šis prasmingas vardas, siejamas su senovės Lietuvos giriomis, su garbingu prūsų šventovėmis, aukomis dievams — įpareigoja mus būti tvirtais patrijotais ir kiekvieną čia auginamą lietuvišką atžalėlę vesti aiškiu tautiniu keliu. Romuvos krikštynos įvyko stovyklos metu, dalyvaujant šimtams svečių iš Toronto, Hamiltono, Niagaros pusiasalio ir iš kitur. **Prel. J. Tadauskas** atliko šventinimo apeigas, 12 porų krikšto tėvų lydymas.

Pirmieji mūsų šio plano ir užsimojimo rėmėjai, paaukoję po 100 dol. buvo: **A. Skrebūnas, A. H. Stepaičiai, Dr. J. Yčas, agr. Dailydė, Klupšai, Pliopliai, dr. A. Valadka, Vasiliauskai, Rušai, B. Kronas, dr. J. Urbaitis** ir **Mačiuliai.** Tačiau nežiūrint didelio entuziazmo, pirmųjų šimtinių ir kitų tautiečių smulkesniu aukų, jau pačiais pirmaisiais metais atsirado finansinių sunkumų, kuriuos teko nugalėti patiems skautų vadovams, sudėjus reikiamas sumas pasidariusioms statybos metu skoloms mažinti.

Visokiais būdais imta stengtis stovyklavietę tobulinti. Atsirado geradarių mecenatų, kaip **R. Geležiušas,**

paaukojęs mums indus ir elektros įrengimus, **V. Juškevičius** ir **J. Barakauskas,** dirbę ir dar dabar tebedirba kaip elektrikai, už darbus neėmę jokie atlyginimo, **A. Tarvydas,** išmatavęs stovyklavietę ir daug kitų, aukojusių savo laiką, žinias ir pinigus. Tokiu sutartiniu keliu einant, stovyklavietė kasmet tobulėja, kasmet kas nors naujo buvo išgyta. Visų šių darbų ir stovyklavietės augimo rūpesčiai tiesioginiai per visus penkeris metus savo sunkiu svoriu spaudė stovyklavietės komitetą, ypač jo ilgametį ir atsidavusį pirm. ps. **G. Stanioni.** 1964 m. buvo pastatyti stovyklautojams namukai. Pradininkais išėjo **St. Catharines:** vieną namuką pastatė **T. Barnabas Mikalauskas, O.F.M.,** kitą **St. Catharines** tėvai. 1965 m. namukų pastatyta jau daugiau. Hamiltono tėvai davė viena, Toronto — 3. Viskas buvo statoma pagal arch. dr. **A. Kulpavičiaus** projektus. Čia prisimintina, kad gerb. architektas nuo pradžios iki dabar nuoširdžiai rūpinasi Romuvos augimu ir išvaizda. Taip pat su pagarba ir dėkingumu šia proga pristatome nenuilstamus nuoširdžius Romuvos talkininkus: **J. Baltaduonis, J. Mačiulis, A. Svirplys, B. Žolpys, B. Saplys, p. Barzdžius, p. Birštonas, D. Stukas** ir daugelis kitų skautų vadovų iš Toronto, Hamiltono ir Niagaros. Pažymėtinas inž. ps. **Gytis Šernas,** kurio planavime ir priežiūroje vyko vandentiekio ir kanalizacijos darbai.

1964 m. buvo didžiojo piniginio vajaus metai. Vajui vadovavo fil. dr. **Jonas Yčas,** talkinamas vajaus komiteto: p. **Imbrasienės, p. Česėko, V. Rušo, p. Riekevičienės, E. Jankutės.**

1965 m. stovykloje įvesta elektra ir pastatytos prausyklos. Po savosios vasaros stovyklos tais metais stovyklavietė pradėta nuomoti kanadiečių seselių vadovaujamai našlaičių prieglaudai. Stovyklavietės nuomojimas pareikalauja iš komiteto daugiau darbo, bet jis apsimoka, nes gautas pelnas panaudojamas naujų statybų finansavimui.

Kaip ten bebūtų, stovyklavietė yra reikalinga nuolatinės finansinės paramos. Tariame šiandien didelį

ačiū visiems tiems, kurie suprato ir supranta skautų stovyklavietės reikšmę ir ją remia talkomis ir pinigais.

Šalia visų Romuvos medžiaginių rūpesčių ir nepriteklių jos vadovybė nuo pat kūrimosi dėjo pastangas nemažą ir vis augantį turta legalizuoti Kanados, tiksliau Ontario provincijos, įstaigose.

1966 m. balandžio mėn. Romuvos legalizavimas atiduotas adv. **G. Balčiūnui,** sutikusiam išstudijuoti padėtį ir Romuvą užregistruoti Ontario įstaigose, gavus LSS Tarybos Pirmijos pritarimą. Romuva užregistruota kaip pelno nesiekianti korporacija — ir tuo ji tapo juridiniu asmenimi Ontario įstatymų apsaugoje ir ribose. Iki to laiko stovyklavietę legaliniu požiūriu globojo keturi patikėtiniai: **L. Kalinauskas, Vl. Rušas, V. Skrinskas** ir **G. Stanionis** — kurie, legalizavimui isigaliojus, globojamą turta perdavė Romuvos korporacijai. Dabar vyriausiu stovyklavietės organu yra Romuvos Valdyba, kurią sudaro skautų pareigūnai ir tėvų komitetų pirmininkai. Vykdomasis valdybos veiksnys yra 5 asmenų Romuvos komitetas, kuriam vadovauja **G. Stanionis.**

Šiandien minime šios stovyklavietės penkmetį. Ateitis — tikėkim — daugiau ir išsamiau pasakys apie tai, kas buvo padaryta, pasakys ne apžvalginiais ir sausais žodžiais, pasakys šimtinėmis išėjusių geresnių krašto piliečių ir labiau savo tėvų žemę mylinčių. Kalbės kalba, kuri ir tėra vienintelis užmokestis tėvams ir vadovams už bendrą darbą ir nenuilstamas pastangas savo vaikų dvasinei gerovei.

Į šeštuosius Romuvos metus žengdami mes apeliuojame į visus tautiečius: būti su mumis. Būti, mums padėti, mus remti, mus suprasti. Kviečiame būti Romuvos korporacijos nariais, kviečiame į bendrą darbą ir talką šią prieš penkeris metus pasirinktą vietą padaryti dar gražesne, malonesne, visus jungiančia. Po atviru Viešpaties dangumo prašyme palaimos ateities darbams ir tvirtumo išlikti entuziazme — tarnauti ir dirbti savo tautos atžalynui.

v. s. **Č. Senkevičius**

LETUVIŲ TAUTINĖ MUZIKA

MEDINUKAI IR MOLINUKAI

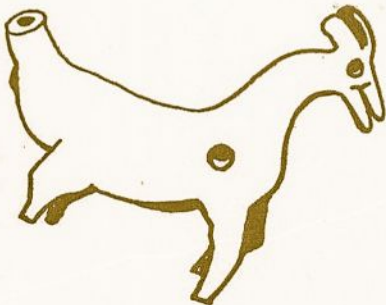
Dažnai vaikai svajodavo apie švilpynes gyvulių, paukščių ir žmonių pavidalo. Jos būdavo molinės, rečiau medinės.

Molinukus dirbdavo puodžiai arba šiaip žmonės ir parduodavo turguose, o ypač žomarkuose. Ten tėveliai ir nupirkdavo juos savo vaikams pasidžiaugti.

Švilpynės būdavo rankomis iš molio lipdomos, paskui įvairiom spalvom glazūruojamos ir apdeginamos, kad blizgėtų ir būtų tvirtos.

Dažniausiai būdavo dvi skylės, bet pasitaikydavo ir su keliomis garso skylėmis. Tos skylės išdėstytos figūrėlių šonuose, viršutinėje arba apatinėje dalyje. Pučiama burna, o skylės uždengiamos pirštais ir vėl atleidžiamos.

Pasitaikydavo ir molinukų su dviem, net trimis lygiagrečiais įrengtais švilpukais.

Medinės švilpynėlės išdrožiamos iš įvairių, dažniausiai minkštų medžių rūšių — liepos, pušies. Jos dažniausiai paukščių pavidalo ir pamargintos aliejiniiais dažais, laku. Yra ir medinukų su dviem švilpukais, išdrožtais šalia vienas antro, arba su dviem garso skylėm.

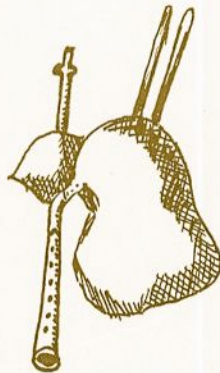
Kartais medinukai daromi kitaip: figūrėlė prijungiama prie medinės lentelės, kurioje išdrožtas švilpukas.

Skardos vamzdelis gali atstoti medinį švilpuką ir būti pritvirtintas prie figūrėlės.

LABANORO DŪDA

Tikriausia esate kada nors girdėję apie muzikos instrumentą, Labanoro dūdą, kuline dūda, kuline su ūku (aidu), maišine arba vien dūda va-

dinama. (Labanoro dūda ji buvo vadinama todėl, kad ji buvo Labanore labiausiai mėgiama).

Metinė Skautų Aido prenumerata:

garbės leidėjo — \$25.00

garbės — \$10.00

paprastoji — \$ 4.00

Nemokamai priedas SKAUTYBĖ.

Šis instrumentas buvo panašus į škotų dabartinį tautinį instrumentą, bet tik paklauskite, iš ko mūsų žmonės jį pasidarydavo! Net linksma skaityti enciklopedijoje, kokie žmonės buvo išradingi ir kaip jie mokėdavo išnaudoti esamas priemones: maišas, savo pavidalu primėnų didelį skilandį, buvo daromas iš avies, ožkos ar net šuns minkštai išdirbtos odos. Vamzdeliai, kurie turėjo daugybę pavadinimų, pvz. pipynė, pyplė, rėksnė, čypla, siaudė, guda, žaleika; spyglė, verksnelė, buvo daromi iš šalteksnio medžio; skobtinis ragelio pavidalo antgalis iš obels ar kito medžio, o liežuvėlis iš dirvos nendrės, vandenyje išvirintos ir išdrožtos.

Pritariantį arba ūkiantį (aidintį) toną duodavo ūkas (arba du ūkai — vamzdeliai), kurio liežuvėlis buvo daromas iš avietės stiebo, kad būtų lankstus.

Kaip smagu turėjo būti kaimo muzikantui pasidaryti Labanoro dūdą ir ją linksminti žmones, o ypač vaikus, kurie tikriausia negalėjo atsidžiaugti po kairiaja pažastimi pakištu ir spaudžiamu maišu ir spiegiančia muzika.

ATSIŪSTA paminėti.

MŪSŲ VYTIS. 1967 m. Nr. 3. Red. Rimantas Griškėlis. Šio nr. medžiaga paruošė fil. Liūtas Grinius.

SKAUTŲ SPECIALYBĖS. Lietuvių Skautų Brolijos leidinys. 1967. (Programos). 36 pslp.

GAMTOS DRAUGAS. Skautų gamtos specialybių užrašai: gamtininkas, paukščių stebėtojas, pėdsekys, žvejotojas, miško skautas. III-čioji laida. Paruošė s. Antanas Saulaitis, SJ. 1967 vadovų lavinimo stovykla. Rot. 32 pslp.

SKAUTŲ STOVYKLU VAKARAI. Medžiaga, paruošta 1967 vadovų lavinimo stovyklai. Turinyje: 1. stovyklos vakarai, 2. laužų rėmai, 3. šūkiiai, 4. laužų apeigos ir 5. vaidinimėliai. Paruošė s. Antanas Saulaitis, SJ. Rot. 38 pslp.

RELIGINIAI UŽSIĖMIMAI STOVYKLOMS. Rot. 13 pslp.

ŽAIBAS. 1967. Nr. 2. Leidžia Worcesterio skautų NEVĖŽIO tuntas. Red. kolektyvas: sl. Rasa Dabrilaitė, v. s. P. Molis, ps. A. Glodas, ps. R. Jakubauskas ir sl. D. Glodas.

LIETUVIŲ IŠEIVIŲ SPAUDOS METRAŠTIS. 1966. I. JAV LB Kultūros Fondas. Čikaga, 1967. 64 pslp. Paruošė Dr. Z. Ašoklis, J. Maldeikienė ir J. Valaitis.

Marija Aukštaitė. ROŽIŲ VASARA. Eilėraščių rinktinė. Montrealis. 1966. 762 pslp.

Benediktas Rutkūnas. MĖLYNA DIENA. Eilėraščiai. 1967. 96 pslp.

LIETUVOS KONSTITUCINĖS TEISĖS KLAUSIMAI. Konstantinas Račkauskas. New York. 1967. 178 pslp.

LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI. Mokyklai ir namams. II sąsiuvinis. Paruošė Domas Velička. Išleido Pedagoginis Lituanistikos Institutas. Čikaga, 1967. 82 pslp. Kaina 2.—dol.

Leonardas Dambriūnas, Antanas Klimas, William R. Schmalstieg. INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN. Franciscan Fathers Press. Brooklyn, New York. 472 pslp.

SKILTIS. Nr. nr. 1 ligi 7. 1966/67 m. Leidžia Vinco Krėvės dr.-vė Chicagoje. Red. G. Plačas.

PASIKALBĖJIMAS APIE PAŠTUS

10. Astronomija

Astronomija — tai mokslas apie dangaus kūnus. Mokslas apie tai, kas yra erdvėse. O erdvėse yra mūsų planeta Žemė ir kitos planetos, mūsų palydovas Mėnulis, žvaigždės, kometos, žvaigždynai, ūkai, meteorai, erdvių elektra ir kt. Netgi Šiaurės Pašvaistė čia bus priskirta.

Pašto ženklų, rodančių dangaus kūnus, bus nemaža. Ypatingai daug tokių pasipylė 1957–58 metais, kada buvo minimi taip vadinami Tarpautiniai Geofizikos metai. Tais metais Amerika išleido 3 centų pašto ženklą, kuriame parodytas liepsnojantis Saulės paviršius, virš kurio dvi rankos. Tai garsaus dailininko Michelangelo freskos dalis "Adomo sutvėrimas". O, pavyzdžiui, Sovietų Sąjunga tais pat metais išleido seriją pašto ženklų, kuriuose parodytas teleskopas, nukreiptas į dangaus erdves, kometa ir observatorija, raketa, paleista nuo žemės paviršiaus. Japonija rodo pingviną, arktinį tyrinėjimo laivą ir žemės pusrutulį, išraižytą lygiagretėmis.

Dar didesnė panašių pašto ženklų banga pasipylė 1964 metais, minint taip vadinamus tarptautinius "Ramiosios Saulės" metus. Vėl daugybė paprastų, oro pašto ir primokamų ženklų užtvindė rinką. Tais metais Rytų Vokietija išleido tris suveny-

Dr. Antanas Kučas. KUNIGAS ANTANAS STASIUKYNAS. Iš Negešančiųjų Žiburių serijos 2 tomas. Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos leidinys nr. 8. 210 psl. 5000 egz.

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodynėliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemokantiems ar nedaug mokantiems lietuviškai — puiki galimybė išmokti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W. R. Schmalstieg. Išleido lietuviai pranciškonai Brooklyne. 479 psl., kietais viršeliais. Kaina 7 dol. Galima užsisakyti: Darbininkas, 910 Willoughby Ave. Brooklyn, N. Y. 11221

Klišė Nr. 45

Kryžiaus karų laikų riterio kapas, žydintis medis, žvaigždė ir jaunas mėnuo (Rodos sala Egėjaus jūroje, 1929 m.)

rinius blokus, kurių viename parodyta jonosfera, kitame — Saulės veiklos tyrinėjimas, trečiame — virš Žemės esanti radiacija. Kitas pavyzdys: mažytė negrų valstybėlė Afrikoje Dahomey ta proga išleido du pašto ženklus su Apollo raketa, skriejančia Saulės link ir Nimbus satelitą, skirtą tyrinėti erdvės drėgmę.

Nereikia pamiršti ir tokių klasikinių pašto ženklų, kaip Brazilijos ir Australijos, kuriuose rodomas Pietų Kryžiaus žvaigždynas, JAV 1959 m. išleisto pašto ženklų su Aliaskos žemėlapiu ir Grigo Ratais, arba naujausiai išleisto Kanados 1 cento pašto ženklų, kuriame parodyta tolimoji šiaurė su Šiaurės Pašvaiste. **Ant. Bernotas**

TAU, VADOVE! Nr. 1 nr. 2. Atlanto rajono LSS ir LSB laikraštėlis jauniems vadovams. Red. v. sl. Birutė Kidolienė.

LSB DRAUGININKŲ KURSU PROGRAMOS KONSPEKTAS. Paruošė s. Dr. A. Mauragis. Išleido LSS Australijos rajono spaudos skyrius. Leidinys nr. 3. Sydney, 1967. Rotat. 20 pslp.

ŽIEŽIRBOS. III-čiosios LSS Australijos rajono NERINGOS stovyklos laikraštis Nr. 1-9. 1967 Sausio 3-13 d.d. 30 pslp. Red. kolektyvas: s. B. Žalys, v. sl. R. Zinkutė, sl. L. Apinytė, sk. J. Sadauskas.

MŪSŲ DAINOS. Red. s. B. Žalys. 1967. Rot. 40 pslp.

MYLĖKIM LIETUVĄ IŠ TOLO. (Vienkartinis) KRETINGOS tunto Kennebunkporto leidinys. 1967. Rot.